Sensotec

Focus 14, 40 & 80 Blue

5de generatie

Brailleleesregels

Freedom Scientific

GEBRUIKERSHANDLEIDING

Freedom Scientific Inc.

Freedom Scientific Inc.
11800 31st Court North
St. Petersburg, Florida 33716-1805
USA
http://www.FreedomScientific.com

INHOUD

Waarschuwingen 7
Introductie 9
De inhoud van de doos 9
Hoe ziet uw leesregel er uit? 9
Focus Blue v5 toetsenoverzicht (tekstomschrijving volgt nadien) 11
Nav-tuimeltoetsen en Nav-modustoetsen 12
Schuiftoetsen 12
Tuimelbalken 12
Selectietoetsen 12
Schuiftuimelbalken (alleen Focus 80) 12
SHIFT-TOETSen 12
Cursorroutingtoetsen 13
Aan/uit-knop 13
Overzicht 13
Interne batterij 14
De Focus aansluiten 14
Installeren van Focus Blue leesregel stuurprogramma's 14
De USB-verbinding configureren 15
De Bluetooth-verbinding configureren 15
Koppelen met een mobiel apparaat 16
Wisselen van de actieve verbinding 16
De Focus Blue gebruiken met JAWS 16

BrailleIn 17
Braille studiemodus 17
Positie van de statuscellen 17
Variabele weerstand van de braillepunten 17
Het Perkins-stijl toetsenbord vergrendelen 18
Het configuratiemenu van de leesregel 18
Bluetooth ID 18
Repeteren 18
Slaapstand 19
Tijd 19
Datum 19
Weerstand 20
Verbindingen 20
Taal 20
Notitieblok 20
Het Notitieblok gebruiken 20
Het Notitieblok starten 21
Commando's voor bestandsnavigatie 21
Aanmaken van een nieuw Bestand 21
Opslaan van een Bestand 21
Overzetten van brailleboeken 22
Openen van een Bestand 22
Verwijderen van een bestand 22

Bewerken van tekst 22
Vinden van tekst 23
Een bestand exporteren 23
VoiceOver inschakelen en ermee oefenen op de iPhone 23
VoiceOver in- of uitschakelen 24
VoiceOver-gebaren leren en oefenen 24
Instellingen voor VoiceOver wijzigen op de iPhone 25
Het volume en andere audio-opties voor VoiceOver aanpassen 25
De VoiceOver-taal instellen 25
De stem aanpassen 25
Instellen hoeveel VoiceOver je vertelt 26
Visuele onderdelen van VoiceOver aanpassen 26
VoiceOver-gebaren op de iPhone 26
Onderdelen op het scherm verkennen en laten uitspreken 26
Omhoog, omlaag, naar links en naar rechts scrollen 27
Een handeling op een onderdeel uitvoeren 27
Gebaren gebruiken om VoiceOver te bedienen 28
De VoiceOver-rotor gebruiken 29
De iPhone bedienen met VoiceOver-gebaren 29
De iPhone ontgrendelen 29
Naar het beginscherm gaan 30
Overschakelen naar een andere app 30
Het bedieningspaneel openen 30

Meldingen weergeven 30
Informatie in de statusbalk laten uitspreken 31
De volgorde van de apps in het beginscherm wijzigen 31
Zoeken vanuit het beginscherm 31
VoiceOver met de rotor bedienen op de iPhone 31
De VoiceOver-rotor gebruiken 32
De VoiceOver-rotor aanpassen 32
Het schermtoetsenbord gebruiken met VoiceOver op de iPhone 32
Tekst typen met het schermtoetsenbord 32
Tekst wijzigen met het schermtoetsenbord 33
De toetsenbordinstellingen wijzigen 34
Een brailleleesregel gebruiken met VoiceOver op de iPhone 35
Een brailleleesregel aansluiten 35
De braille-instellingen aanpassen 35
Bijschriften in braille weergeven tijdens het afspelen van media 35
Algemene braillecommando's voor VoiceOver op uw iPhone, iPad en iPod touch 35
Navigatie 36
Scrollen 36
Rotor 37
Interactie 37
Lezen 37
Bewerken 37
Control 38

Braille 38
8-dot 39
VoiceOver in apps gebruiken op de iPhone 39
Bellen en gebeld worden op de iPhone met VoiceOver 39
Pdf-documenten in Boeken of Bestanden lezen met VoiceOver 40
Zoeken op het web met Safari en VoiceOver 40
Camera, Foto's en Dictafoon met VoiceOver gebruiken 40
Een Freedom Scientific Focus Blue-leesregel gebruiken met VoiceOver 41
Navigatie 41
Rotor 41
Interactie 42
Braille 42
Inschuiven van een Micro SD-kaart 42
Diagnostischemodus 42
Diagnostische modus aan- en uitzetten 43
Routingtoets test 43
Leesregel testen/reinigen 43
Toetsen en besturingselementen testen 43
Batterij informatiemodus 44
Probleemoplossen 44
Omgevingsvoorwaarden 45

WAARSCHUWINGEN

Gegevens in dit document kunnen onderhevig zijn aan wijzigingen. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
Copyright © 2018 Freedom Scientific. Alle rechten voorbehouden.
JAWS is een geregistreerd handelsmerk van Freedom Scientific in de Verenigde Staten en andere landen.
Microsoft en Windows zijn geregistreerde handelsmerken van Microsoft Corporation in de V.S. en/of andere landen.
Om uw product te registreren, bezoek http://www.FreedomScientific.com/Forms/ProductRegistration.

Bevat radiozender:
FCC ID: T7V1316
IC: 216Q-1316
MIC ID: [R]202-LSD

VS-Federal Communications Commission (FCC) opmerking
Deze apparatuur is getest en goedgekeurd binnen de beperkingen voor een Klasse B digitaal apparaat conform deel 15 van de FCC regels. Deze beperkingen zijn ontworpen om redelijke bescherming te bieden tegen schadelijke storing in een woonsituatie. Deze apparatuur genereert en gebruikt radiofrequentie-energie en kan deze ook uitstralen en kan, indien niet geïnstalleerd en gebruikt in overeenstemming met de instructies, schadelijke storing in radiocommunicatie veroorzaken. Er is echter geen garantie dat er geen storing zal optreden in een bepaalde installatie. Indien deze apparatuur schadelijke storing veroorzaakt aan radio- of televisieontvangst, wat vastgesteld kan worden door de apparatuur uit en aan te zetten, wordt de gebruiker aangemoedigd om de storing op één of meer van de volgende manieren te verhelpen:

- Verstel of verplaats de antenne van de ontvanger.
- Vergroot de afstand tussen het apparaat en de ontvanger.
- Sluit het apparaat aan op een wandcontactdoos die op een andere groep zit dan die waarop de ontvanger is aangesloten.
- Raadpleeg de leverancier of een ervaren radio/TV technicus.

Dit apparaat is in overeenstemming met deel 15 van de FCC regels. Operation is subject to the following two conditions: (1) Dit apparaat mag geen schadelijke storing veroorzaken, en (2) dit apparaat moet ontvangen storing tolereren, inclusief storing die ongewenste werking tot gevolg kan hebben.
Alle wijzigingen of aanpassingen die niet uitdrukkelijk zijn goedgekeurd door de partij die verantwoordelijk is voor de naleving, kunnen de bevoegdheid van de gebruiker om de apparatuur te bedienen ongeldig maken.

Aandacht:Blootstelling aan radiofrequente straling.
Dit apparaat mag niet op dezelfde locatie worden geplaatst of in combinatie met een andere antenne of zender worden gebruikt.
Canada – Industry Canada (IC) Notice
This Class B digital apparatus complies with Canadian ICES-003.
Cet appareil numérique de la classe B est conforme à la norme NMB-003 du Canada.
This device complies with RSS 210 of Industry Canada. Operation is subject to the following two conditions:
(1) this device may not cause interference, and
(2) this device must accept any interference, including interference that may cause undesired operation of this device.
L ‘ utilisation de ce dispositif est autorisée seulement aux conditions suivantes :
(1) il ne doit pas produire d’interference et
(2) l’ utilisateur du dispositif doit étre pr?t ? accepter toute interference radioélectrique reçu, m?me si celle-ci est susceptible de compromettre le fonctionnement du dispositif.
Caution: Exposure to Radio Frequency Radiation.

The installer of this radio equipment must ensure that the antenna is located or pointed such that it does not emit RF field in excess of Health Canada limits for the general population; consult Safety Code 6, obtainable from Health Canada's website www.hc-sc.gc.ca.
Attention: Exposition à des radiations de fréquences radio.
Cet appareil émettant des ondes radio, l'installateur doit s'assurer que l'antenne est positionnée ou orientée de telle sorte que l'appareil émette des champs RF ne dépassant pas les limites recommandées par Santé Canada pour le grand public; consultez Code de sécurité 6, disponible à Santé Canada ou sur leur site web www.hc-sc.gc.ca.
Aandacht
Dit apparaat is geleverd met kabels die voldoen aan de FCC-voorschriften. Als in de toekomst vervangingskabels nodig zijn, neem dan contact op met Optelec om de geschikte afgeschermde kabel te verkrijgen.
Veiligheid, onderhoud en reinigingsprocedures
Probeer de Focus Blue niet te repareren of de behuizing ervan te openen. Dit product bevat geen onderdelen die door de gebruiker kunnen worden onderhouden. Elke poging om zonder toestemming interne componenten te vervangen of repareren maakt de garantie op dit product ongeldig.
Houd de Focus Blue uit de buurt van natte gebieden, regen en andere vloeistoffen. Dompel de Focus Blue niet onder.
Bewaar niet op plaatsen die onderhevig zijn aan extreme temperaturen, zoals een geparkeerde auto.
Gebruik alleen de voedingsadapter die is meegeleverd met de Focus Blue om zijn interne batterij op te laden.
Belangrijke mededeling
Dit apparaat bevat geen onderdelen die door de gebruiker vervangen of gerepareerd kunnen worden. Elke poging om zonder toestemming interne componenten te vervangen of repareren maakt de garantie op dit product ongeldig.

INTRODUCTIE

De vijfde generatie Focus Blue brailleleesregel biedt een compacte, tactiele interface met uw computer. In combinatie met schermleessoftware zoals JAWS®, kan uw Focus brailleleesregel uw ervaring met een computer verbeteren.
De Focus Blue heeft onder andere de volgende eigenschappen:

- 14, 40, of 80 braillecellen
- Een Cursorrutingtoets boven elke braillecel
- 8-toetsen Perkins-stijl brailletoetsenbord
- Twee Schuiftoetsen, twee Tuimelbalken, twee Selectietoetsen, twee Shift-toetsen en (alleen op de Focus 80) vier Schuiftuimelbalken
- Een Nav-tuimeltoets en een NAV-modustoets aan beide einden van de leesregel voor snelle navigatie van bestanden, lijsten, en menu's
- Een Menutoets, handig centraal gelegen boven de Cursorrutingtoetsen, voor snelle toegang tot kalender, klok, Bluetooth-verbindingen, en meer
- Ingebouwd Notitieblok voor het maken van notities en lezen van BRF-boeken
- Micro SD-kaart tot 32 GB
- Statuscellen in te stellen op linker- of rechterkant van de leesregel
- USB-verbinding met de computer
- Bluetooth® draadloze connectiviteit die maximaal vijf verbindingen ondersteunt
- Ondersteuning voor specifieke mobiele telefoons en andere mobiele apparaten via schermleessoftware van derden

DE INHOUD VAN DE DOOS

- 5de generatie Focus Blue brailleleesregel
- Netadapter
- USB-kabel
- Handleiding in zwartdruk en braille
- Begeleidende CD
- Garantie registratiekaarten
- Productondersteuningsformulier

HOE ZIET UW LEESREGEL ER UIT?

Aan de linkerkant van de leesregel, van voor naar achter, vindt u een micro SD-slot met een micro SD-kaart, de aan/uit-knop en een micro USB-C-poort. Met de USB-poort kunt u de leesregel op een computer aansluiten met de meegeleverde USB-kabel of op de netadapter.
De braillecellen bevinden zich bovenop richting de voorkant van het apparaat. Er is een Cursorrutingtoets boven elke braillecel. Aan beide zijden van de leesregel bevinden zich Nav-tuimeltoetsen waarmee u gemakkelijk kunt navigeren. Boven elke Nav-tuimeltoets bevindt zich een Nav-modustoets waarmee u de functie van de Nav-tuimeltoets kunt aanpassen.
Direct boven de Cursorroutingtoetsen bevinden zich 8 toetsen die overeenkomen met het Perkins-stijl brailletoetsenbord. De brailletoetsen onder de linker hand zijn vanuit het midden: Punt 1 onder de wijsvinger, Punt 2 onder de middelvinger, Punt 3 onder de ringvinger, en Punt 7 onder de pink. De brailletoetsen onder de rechter hand zijn vanuit het midden: Punt 4 onder de wijsvinger, Punt 5 onder de middelvinger, Punt 6 onder de ringvinger, en Punt 8 onder de pink. Deze toetsen worden gebruikt om tekst in te typen of commando's uit te voeren. Tussen de Punten 1 en 4 is een Menutoets welke wordt gebruikt voor toegang tot het Focus configuratiemenu, en voor het weergeven van statusinformatie tijdens een actieve verbinding. Aan de voorkant, direct onder en in het midden van de leesregel is een SPATIEBALK. Deze toets wordt gebruikt samen met de brailletoetsen bij het invoeren van commando's. Een commando met de SPATIEBALK wordt gewoonlijk aangeduid als een Akkoord-commando. Bijvoorbeeld, L Akkoord of Punten 1-2-3 Akkoord.
Aan de voorkant van de leesregel vindt u de volgende bedieningselementen, van links naar rechts. De indeling van deze bedieningselementen verschilt enigszins, afhankelijk van welk model Focus u heeft.

- Focus 14: Linker Selectietoets, Linker Tuimelbalk, Linker Schuiftoets, Linker Shift-toets, Rechter Shift-toets, Rechter Schuiftoets, Rechter Tuimelbalk, en Rechter Selectietoets
- Focus 40: Linker Schuiftoets, Linker Tuimelbalk, Linker Selectietoets, Linker Shift-toets, Rechter Shift-toets, Rechter Selectietoets, Rechter Tuimelbalk, en Rechter Schuiftoets
- Focus 80: Linker Schuiftoets, Linker Tuimelbalk, Linker Selectietoets, twee Linker Schuiftuimelbalken, Linker Shift-toets, Rechter Shift-toets, twee Rechter Schuiftuimelbalken, Rechter Selectietoets, Rechter Tuimelbalk, en Rechter

Opmerking: De volgende onderdelen beschrijven hoe deze besturingselementen werken bij het gebruik van de Focus Blue met JAWS. Als u er voor kiest om de Focus leesregel te gebruiken met een schermlezer van derden op een computer of mobiel apparaat, raadpleeg de documentatie die bij deze software werd meegeleverd omdat de functies van deze besturingselementen kunnen verschillen van hoe ze werken met JAWS.

FOCUS BLUE V5 TOETSENOVERZICHT (TEKSTOMSCHRIJVING VOLGT NADIEN)

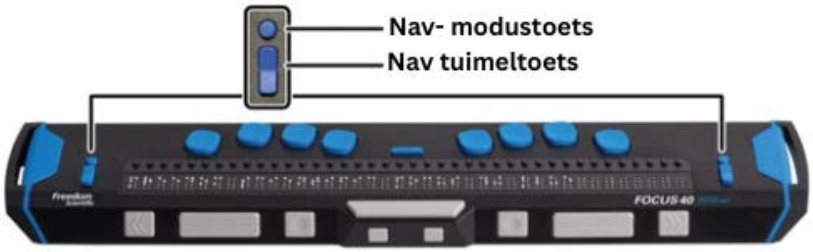

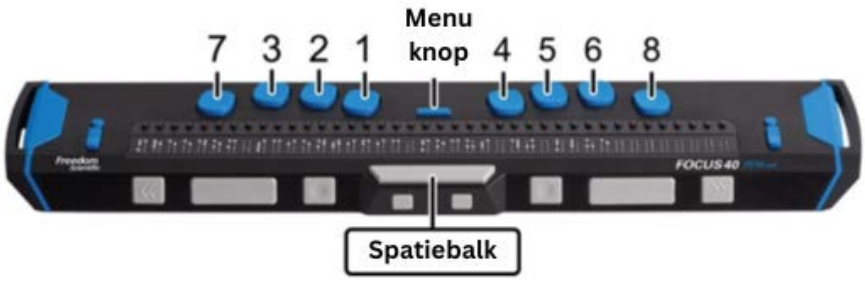

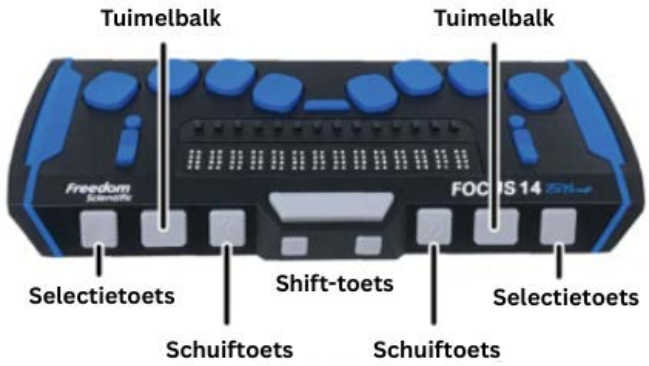

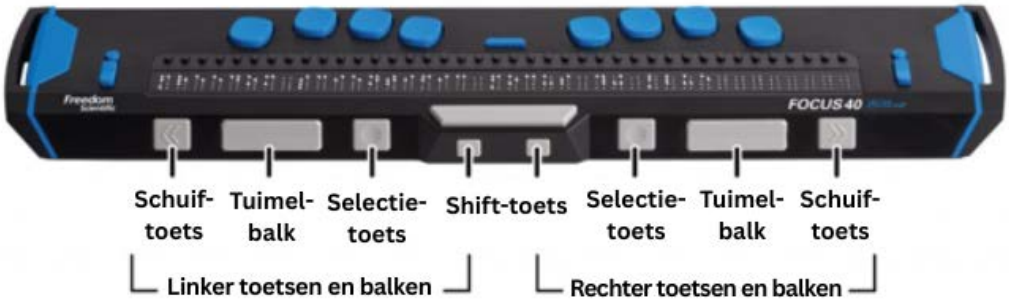

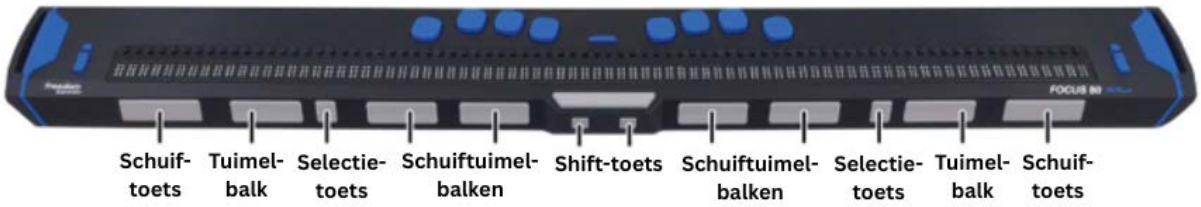

NAV-TUIMELTOETSEN EN NAV-MODUSTOETSEN

De Focus Nav-tuimeltoetsen geven u de mogelijkheid om snel door bestanden, dialoogvensters en menu's te lopen. In een bestand kunt u per regel, zin, alinea lopen of vooruit en terug schuiven. Om tussen de vier navigatiemodi te wisselen, druk de Nav-modustoets die zich direct boven elke Nav-Tuimeltoets bevindt. In een dialoogvenster, kunt u tussen de verschillende elementen bewegen en zelfs binnen een element werken als dit wordt ondersteund. In een menu kunt u omhoog en omlaag navigeren door de menuopties. U kunt de Nav-tuimeltoetsen ook helemaal uitschakelen door het gelijktijdig indrukken van de Linker of Rechter NAV-Modustoets en de SPATIEBALK. Voer nogmaals een Linker of Rechter Nav-modustoets Akkoord uit om ze weer in te schakelen.

SCHUIFTOETSEN

De Focus Schuiftoetsen schuiven de leesregel telkens één leesregel naar links of rechts wanneer u ze indrukt. Druk de Linker Schuiftoets, de toets met een voelbaar symbool van een dubbele pijl naar links, om naar links te schuiven; druk de Rechter Schuiftoets, de toets met een voelbaar symbool van een dubbele pijl naar rechts, om naar rechts te schuiven. Als u JAWS gebruikt, kunnen de functies van de Schuiftoetsen worden omgedraaid zodat het indrukken van de Linker Schuiftoets naar rechts zal schuiven en het indrukken van de Rechter Schuiftoets naar links zal schuiven. Om het schuiven om te draaien, open JAWS Instellingencentrum, zoek naar "omdraaien", en selecteer het selectievakje Schuifknoppen omdraaien.

TUIMELBALKEN

De Tuimelbalken zorgen voor het omhoog of omlaag bewegen per regel. Druk op de bovenkant van de Tuimelbalk om één regel omhoog te gaan; druk op de onderkant om één regel omlaag te gaan. De Tuimelbalken kunnen in combinatie met de Schuiftoetsen gebruikt worden om naar het begin of einde van de regel te gaan waarin de cursor zich bevindt. Druk tegelijkertijd op een Schuiftoets en op de bovenkant van een Tuimelbalk om naar het begin van de regel te gaan. Druk tegelijkertijd op een Schuiftoets en op de onderkant van een Tuimelbalk om naar het einde van de regel. te gaan.

SELECTIETOETSEN

Als u de holle ronde Selectietoetsen zonder een andere toets indrukt worden ze gebruikt voor automatisch verder lezen. Druk beide Selectietoetsen in om het automatisch verder lezen in of uit te schakelen. Druk de Linker Selectietoets om de snelheid van het automatisch verder lezen te verlagen of druk de Rechter Selectietoets om de snelheid van het automatisch verder lezen te verhogen.
In combinatie met andere besturingselementen worden de Selectietoetsen gebruikt voor uiteenlopende functies. Zo wordt bijvoorbeeld door het indrukken van een Selectietoets en de bovenkant of onderkant van een Tuimelbalk een pagina omhoog of pagina omlaag uitgevoerd. U kunt ook een Selectietoets en de Rechter of Linker Schuiftoets indrukken om naar de bovenkant of onderkant van een bestand te gaan.

SCHUIFTUIMELBALKEN (ALLEEN FOCUS 80)

De vier Schuiftuimelbalken op de Focus 80 dienen als extra Schuiftoetsen. Ze bewegen echter op dezelfde manier als de tuimelbalken. Druk op de bovenkant van één van beide Schuiftuimelbalken om naar links te schuiven en druk op de onderkant om naar rechts te schuiven.

SHIFT-TOETSEN

De Shift-toetsen worden gebruikt in combinatie met de SPATIEBALK, brailletoetsen, en andere bedieningselementen om commando's in te voeren. Bij het gebruik van JAWS wordt bijvoorbeeld bij het indrukken van Linker Shift+Punt 4 of Punt 1 de volgende of vorige regel in een document geselecteerd.

CURSORROUTINGTOETSEN

Er is een Cursorroutingtoets boven elke braillecel. Druk op een Cursorroutingtoets om de cursor naar die positie te verplaatsen of om een link te selecteren op een webpagina of in een e-mailbericht. In regelmodus kunt u door op een Cursorroutingtoets te drukken een menu openen of een onderdeel in ene menu selecteren. Druk en houd de Linker of Rechter Schuiftoets ingedrukt terwijl u tegelijkertijd op een Cursorroutingtoets drukt om ene rechter muisklik op die locatie te simuleren.
U kunt de Cursorroutingtoetsen ook gebruiken om tekst in documenten te selecteren. Om tekst te selecteren met de Cursorroutingtoetsen, houdt u de Linker Shift-toetsingedrukt, en drukt u vervolgens op de Cursorroutingtoets boven de tekst waar u de selectie wilt beginnen. Laat beide toetsen los. Ga naar het einde van de tekst die u wilt selecteren en druk op de Linker Shift-toets plus de Cursorroutingtoets op die locatie. Gebruik eventueel navigatiecommando's om van het beginpunt naar het eindpunt te gaan van de tekst die u aan het selecteren bent, zelfs de Tuimelbalken.

AAN/UIT-KNOP

De aan/uit-knop schakelt de Focus aan of uit als deze niet is verbonden via USB. Houd hem voor ongeveer ongeveer twee seconden ingedrukt om de leesregel in te schakelen en druk hem ongeveer drie en een half seconden in om de leesregel uit te schakelen.

OVERZICHT

- NAV-Modustoetsen: Schakelen tussen de 4 navigatiemodes (regel, zin, paragraaf, pannen)
- NAV-Tuimeltoetsen: geselecteerde navigatie uitvoeren
- NAV-tuimeltoets (L of R)+ SPATIE: NAV-tuimeltoetss aan / uit
- Schuiftoets L: leesregelbreedte naar links schuiven
- Schuiftoets R: leesregelbreedte naar rechts schuiven
- Tuimelbalk omhoog: vorige regel
- Tuimelbalk omlaag: volgende regel
- Schuiftoets + Tuimelbalk omhoog: naar begin regel
- Schuiftoets + Tuimelbalk omlaag: naar einde regel
- Selectietoets L + R: Auto Advance aan / uit
    - Selectietoets L: Auto advance trager
    - Selectietoets R: Auto advance sneller
- Selectietoets + Tuimelbalk omhoog: pagina omhoog
- Selectietoets + Tuimelbalk omlaag: pagina omlaag
- Selectietoets + Schuiftoets L: naar begin van bestand
- Selectietoets + Schuiftoets R: naar eind van bestand
- Schuiftuimelbalk (FS80) => extra Schuiftoetss: bewegen zoals de Tuimelbalks
- SHIFT-TOETSEN => in combinatie met andere toetsen
- Shift L + DOT 4: volgende regel selecteren in een document
- Shift L + DOT 1: vorige regel selecteren in een document
- Cursor Routing: verplaats cursor naar bepaald punt of klik om een menu te openen of een item te selecteren (= cfr. linker muisklik)
- Schuiftoets (L of R) + Cursor Routing: contextmenu (=cfr. Rechter muisklik)
- Shift L + Cursor Routing: begin/eind selectie

INTERNE BATTERIJ

De Focus Blue bevat een interne batterij voor de werking van Bluetooth. Bij het gebruik van de Focus via een Bluetooth-verbinding, kunt u hem bij normaal gebruik ongeveer 20 uren gebruiken. Om de batterijstatus te controleren terwijl de leesregel in gebruik is, drukt u op de Menutoets om het statusbericht weer te geven die ook het percentage van de batterij weergeeft. Druk de Linker Selectietoets om weer terug te keren naar normaal gebruik.
Als de batterij op respectievelijk 20 %, 10 %, en 5 % is, wordt er een melding over de lage batterijstatus op de leesregel getoond die aangeeft dat het tijd wordt om de netadapter aan te sluiten. U kunt deze melding verlaten door op een Cursorroutingtoets te drukken. Daarnaast, als de batterij onder de 10 procent komt, tonen punten 7 en 8 in de laatste 5 cellen het verloop door telkens één punt minder te laten zien als het percentage weer met één is gedaald. Als de batterij bijvoorbeeld op 1 procent staat, zal alleen punt 8 in de laatste cel worden weergegeven.
Gebruik de netadapter die bij uw leesregel is meegeleverd om de batterij op te laden. Het duurt drie uur om de leesregel volledig op te laden met de meegeleverde netadapter, ook als de Bluetooth-verbinding actief is. De laadtijd zal minder zijn als de batterij niet volledig is ontladen als u hem op een netadapter aansluit. De Focus zal ook opladen als u hem op een computer aansluit via de USB-kabel, maar de laadtijd duurt langer dan bij de meegeleverde netadapter. Als de Focus wordt opgeladen, wordt de batterijlaadindicator, een cirkel van braillepunten, rechts van het percentage weergegeven zolang de batterij niet voor 100 procent is opgeladen. U kunt de Focus tijdens het opladen gewoon blijven gebruiken.
Caution: Geen door de gebruiker te onderhouden onderdelen. Gevaar voor schok door hoogspanning.

DE FOCUS AANSLUITEN

U kunt de Focus brailleleesregel met uw computer verbinden door gebruik te maken van de meegeleverde USB-kabel of draadloos via Bluetooth. Als u de Focus aansluit via USB, krijgt de leesregel stroom via de USB-kabel. Hiermee wordt ook de interne batterij opgeladen. Zodra u de USB kabel met de computer verbindt, gaat de Focus meteen aan. Als de USB kabel wordt verwijderd, gaat de Focus weer uit.
Bluetooth is een draadloze communicatietechnologie op korte afstand. Apparaten met Bluetooth kunnen met elkaar communiceren over een afstand van ongeveer 10 meter (30 voet) zonder een fysieke aansluiting. Het draadloos via Bluetooth gebruiken van uw Focus houdt in dat u zich geen zorgen hoeft te maken over kabels en dat u relaxed op uw bank kunt zitten werken op uw computer met de Focus als brailleleesregel en toetsenbord vanaf de andere kant van de kamer.
Om gebruik te kunnen maken van Bluetooth, dient u eerst een verbinding op te zetten met een computer met bluetooth. Veel moderne laptops en mobiele telefoons maar ook sommige desktops hebben ingebouwde bluetooth-ondersteuning. Maar niet alle computers bieden dit aan. Als uw computer geen ingebouwde bluetooth heeft, dient u een externe bluetooth adapter aan te schaffen en de bijbehorende drivers op uw computer te installeren om deze functionaliteit mogelijk te maken. Raadpleeg de documentatie die bij uw bluetooth hardware is meegeleverd om te controleren of de bluetooth goed op uw systeem is ingesteld.
De Focus Blue ondersteunt maximaal vijf Bluetooth-verbindingen en een USB-aansluiting. Dit betekent dat u de Focus over USB met uw desktopcomputer kunt gebruiken en ook Bluetooth-verbindingen kunt instellen op uw telefoon en tablet. Raadpleeg het onderdeel Verbindingen van deze handleiding voor meer informatie over het beheren van actieve verbindingen.

INSTALLEREN VAN FOCUS BLUE LEESREGEL STUURPROGRAMMA'S

JAWS installeert automatisch de bestanden die noodzakelijk zijn om de Focus Blue te gebruiken tijdens de installatie van JAWS. Maar als u er voor kiest om de Focus leesregel met een ander schermleesprogramma te gebruiken, moet u het volgende doen om het stuurprogramma op de meegeleverde CD te installeren:
Opmerking: Zorg ervoor dat de Focus leesregel NIET op uw computer is aangesloten bij het uitvoeren van de volgende stappen. Als de leesregel is aangesloten tijdens dit proces, zal dit leiden tot een foutieve installatie waarna de leesregel niet juist zal werken.

1. Plaats de CD die bij de Focus Blue is meegeleverd. Als het dialoogvenster Freedom Scientific Focus Installatie wordt geopend, kies Installeer Windows-stuurprogramma. Tijdens de installatie van het stuurprogramma hoort u een reeks klikgeluiden.
2. Als de installatie is voltooid kies dan de knop Ok om uw computer te herstarten.

DE USB-VERBINDING CONFIGUREREN

Als u de Focus Blue brailleleesregel met JAWS via USB wilt gebruiken, gaat u als volgt te werk:
Opmerking: Als u een schermleesprogramma van derden gebruikt, raadpleeg dan de documentatie die bij de software is meegeleverd omdat deze procedure dan iets anders kan zijn.

1. Maak een USB-verbinding tussen de Focus en de computer met behulp van de meegeleverde USB-kabel.
2. Windows zal de leesregel detecteren en de juiste stuurprogramma's installeren.
3. Zodra Windows heeft bevestigd dat de hardware succesvol is geïnstalleerd, sluit en herstart JAWS. JAWS zal uw Focus Blue brailleleesregel automatisch detecteren en beginnen te gebruiken.

DE BLUETOOTH-VERBINDING CONFIGUREREN

Om de Focus Blue met JAWS draadloos via Bluetooth te gebruiken, moet u eerst een Bluetooth-partnerschap configureren tussen de Focus en de computer.
Als u een Bluetooth-partnerschap wilt instellen tussen de Focus leesregel en de computer, gaat u als volgt te werk:

1. Zorg ervoor dat Bluetooth is ingeschakeld op de computer waar JAWS op draait. Als u een externe USB Bluetooth-adapter gebruikt, plaatst u het in de computer en zorg er voor dat het goed wordt gedetecteerd.
2. Zet de Focus aan. De tijd en batterijstatus informatie wordt weergegeven.
3. Ga op de computer naar het configuratiescherm en typ "bluetooth" in het zoekvak.
4. Ga met TAB naar Een Bluetooth-Apparaat Toevoegen en druk ENTER. De computer zal beginnen met het zoeken naar Bluetooth-apparaten. Dit kan een aantal seconden duren. U wordt in de lijst met apparaten geplaatst als het zoeken is voltooid.
5. Gebruik de Pijltjestoetsen om uw Focus leesregel in de lijst te selecteren, bijvoorbeeld, Focus 14 BT, Focus 40 BT, of Focus 80 BT, en druk dan ENTER. Als de Focus leesregel niet werd gevonden, zorg er dan voor dat hij is ingeschakeld en selecteer dan de knop Opnieuw Zoeken.
6. Wanneer u wordt gevraagd een koppelingscode in te voeren, typ 0000 in het invoerveld, en druk dan ENTER om de koppeling van de leesregel te voltooien.

U moet nu JAWS configureren om de Bluetooth-verbinding te gebruiken. Merk op dat het niet noodzakelijk is om eerst een USB-verbinding te maken voordat u Bluetooth gaat gebruiken. Als u nog geen USB-verbinding met de Focus leesregel heeft opgezet, doe dan het volgende:
Opmerking: Als u een schermleesprogramma van derden gebruikt, raadpleeg dan de documentatie die bij de software is meegeleverd omdat deze procedure dan iets anders kan zijn.

1. Druk INSERT+J om het JAWS-contextmenu te openen.
2. Druk O om het menu Opties te openen en selecteer Braille om het Algemene Braille-instellingen dialoogvenster te openen.
3. Druk TAB en ga naar de knop Brailleleesregel Toevoegen en druk ENTER.
4. Selecteer in de lijst met brailleleesregels de Focus en druk op the Spatiebalk om hem te selecteren, en kies dan Volgende.
5. Kies voor Bluetooth in de Communicatiepoort keuzelijst.
6. Kies Volgende en zorg er voor dat de Focus is geselecteerd als de standaard leesregel.
7. Selecteer Voltooien en u wordt geadviseerd JAWS opnieuw te starten om deze wijzigingen door te voeren. Selecteer Ok om deze melding te sluiten en nogmaals om het dialoogvenster Algemene Braille-instellingen te sluiten.
8. Herstart JAWS en uw Focus Blue communiceert nu met JAWS via Bluetooth.

Als u momenteel de Focus leesregel gebruikt via USB en u wilt de verbinding wisselen om Bluetooth te gebruiken, gaat u als volgt te werk:

1. Druk INSERT+J om het JAWS-contextmenu te openen.
2. Druk O om het menu Opties te openen en selecteer Braille om het Algemene Braille-instellingen dialoogvenster te openen.
3. Zorg dat de Focus is geselecteerd in de Standaard Leesregel keuzelijst, en kies dan Instellingen Wijzigen.
4. Kies voor Bluetooth in de Communicatiepoort keuzelijst.
5. Selecteer Ok en u wordt geadviseerd JAWS opnieuw te starten om deze wijzigingen door te voeren. Selecteer Ok om deze melding te sluiten en nogmaals om het dialoogvenster Algemene Braille-instellingen te sluiten.
6. Herstart JAWS en uw Focus Blue communiceert nu met JAWS via Bluetooth.

Nadat JAWS is geconfigureerd om te communiceren met de Focus Blue via Bluetooth, kunt u heen en weer schakelen tussen de USB- en Bluetooth-verbinding. U kunt JAWS ook zo configureren dat de Bluetooth-verbinding automatisch wordt gedetecteerd zonder dat u eerst de toepassing opnieuw hoeft op te starten door de optie "Auto detecteer brailleleesregel via Bluetooth" in het Instellingencentrum in te schakelen.
Om de batterijstatus te controleren, drukt u op de Menutoets om de statusregel weer te geven die ook het percentage van het resterend batterijvermogen weergeeft. De letters "BT" worden ook weergegeven in de cellen dicht bij het einde aan de rechter kant van de leesregel om aan te geven dat de Bluetooth-verbinding actief is. Druk de Linker Selectietoets om weer terug te keren naar normaal gebruik.

KOPPELEN MET EEN MOBIEL APPARAAT

U kunt de Focus Blue gebruiken als een Bluetooth-leesregel met mobiele apparaten die gebruik maken van Apple's iOS ™ en Google Android ™ besturingssystemen. Instructies voor het koppelen van de Focus met iOS- of Android-apparaten, evenals enkele handige commando's, zijn beschikbaar op de CD die bij uw Focus Blue is meegeleverd of op onze website.
Opmerking: Apple apparaten moeten gebruik maken van iOS 11 of later om te kunnen koppelen met de Focus leesregel.
Als u de Focus Blue eerst met een ander Bluetooth-apparaat wilt koppelen, moet u ervoor zorgen dat de leesregel is ingeschakeld en niet verbonden is met USB. Zodra u eenmaal hebt gekoppeld, kunt u de USB-kabel aansluiten en vervolgens de procedure gebruiken die in het volgende gedeelte wordt beschreven, of het verbindingsmenu van de leesregel (beschreven later in deze handleiding) om tussen actieve verbindingen te wisselen.

WISSELEN VAN DE ACTIEVE VERBINDING

Als u de Focus leesregel gebruikt met meerdere actieve verbindingen, drukt u op de Menutoets samen met de Punt 1 tot en met Punt 5 om snel over te schakelen naar een van de vijf Bluetooth-verbindingen, of Punt 8 om naar de USB-verbinding over te schakelen. Als bijvoorbeeld de Focus leesregel met uw iPhone is verbonden, maar u gebruikt momenteel uw leesregel met uw computer via ene USB-verbinding, drukt u Menutoets+Punt 1 om naar de Bluetooth-verbinding over te schakelen die is toegewezen aan uw telefoon. Nadat u de noodzakelijke handelingen heeft uitgevoerd op uw telefoon, drukt u Menutoets+Punt 8 om terug te schakelen naar de USB-verbinding om verder te gaan met uw computer.
U kunt ook Vanuit ene actieve verbinding op de Menutoets drukken om het Focus statusbericht weer te geven en dan Punten 1-2-3 indrukken om langs de USB en uw gekoppelde bluetooth apparaten te lopen. Als het statusbericht nog steeds wordt weergegeven nadat u bent overgeschakeld naar een actieve verbinding, ontgrendel dan uw apparaat zodat het de leesregel kan detecteren en de verbinding activeert.

DE FOCUS BLUE GEBRUIKEN MET JAWS

De volgende onderdelen beschrijven in het kort de JAWS-functies die beschikbaar zijn als uw Focus leesregel is verbonden met een computer. Als u een ander schermleesprogramma gebruikt, of u gebruikt de Focus met een mobiel apparaat, raadpleeg dan de documentatie die bij de software is meegeleverd voor braillefuncties die door de betreffende toepassing worden aangeboden.

BRAILLEIN

Met de BrailleIn™ functie kunt u het Perkins-stijl brailletoetsenbord op uw Focus leesregel gebruiken om uw computer te bedienen. Met behulp van het toetsenbord samen met andere Focus-besturingselementen, kunt u alle Windows- en JAWS-opdrachten uitvoeren die u ook kunt doen vanuit een standaard QWERTY-toetsenbord. Daarnaast kunt u ook gewoon tekst invoeren. Raadpleeg de JAWS Help Voor meer informatie over BrailleIn.

BRAILLE STUDIEMODUS

Braille studiemodus is een trainingsinstrument voor het onderwijzen en leren van braille. Wanneer de Braille studiemodus is ingeschakeld, zal JAWS het huidige Brailleteken in een leesregelcel voorlezen wanneer u de Cursorroutingtoets direct boven die cel indrukt. Wanneer u op de betreffende Cursorroutingtoets drukt in combinatie met de Linker of Rechter Selectietoets, zal JAWS het braillewoord voorlezen en spellen. Om de braille studiemodus in te schakelen, doet u het volgende:

1. Zorg ervoor dat de Focus leesregel op uw computer is aangesloten via een USB- of Bluetooth-verbinding.
2. Druk INSERT+V om Snel-instellingen te openen.
3. Typ in het zoekvak "studie" zonder de aanhalingstekens.
4. Druk PIJL OMLAAG om naar "Studiemodus" te gaan in de boomstructuur met de gefilterde zoekresultaten.
5. Druk SPATIEBALK om deze optie in of uit te schakelen en kies dan Ok om Snel-instellingen te sluiten. De braille studiemodus blijft actief totdat hij wordt uitgeschakeld of totdat JAWS wordt herstart.

Daarnaast zijn de volgende commando's beschikbaar ook als de braille studiemodus niet actief is:

- Druk de Linker of Rechter NAV-Modustoets en een Cursorroutingtoets om JAWS het brailleteken in de leesregelcel te laten voorlezen, of
- Druk de Linker of Rechter Selectietoets en een Cursorroutingtoets om JAWS het braillewoord te laten voorlezen en spellen.

Dit is handig als u snelle even een teken of woord wilt laten uitspreken, maar u wilt niet het hele proces doorlopen om de braille studiemodus aan te zetten zoals eerder beschreven.
Note: JAWS keert terug naar de normale werking nadat het teken of woord is voorgelezen.

POSITIE VAN DE STATUSCELLEN

U kunt bepalen of de informatieve statuscellen op de linker- of rechterkant van de leesregel moeten worden geplaatst of ervoor kiezen om ze helemaal niet te tonen. Standaard bevinden de statuscellen zich aan de linkerkant van de leesregel.
Om de plaatsing van de statuscellen te configureren, doe het volgende:

1. Druk INSERT+F2 en selecteer Instellingencentrum.
2. Om de veranderingen op alle toepassingen toe te passen, druk CTRL+SHIFT+D om de standaardinstellingen van JAWS te laden. Om de veranderingen op een specifieke toepassing toe te passen, selecteert u hem in de Toepassingen keuzelijst.
3. Typ in het zoekvak "statuscellen" zonder de aanhalingstekens.
4. Druk PIJL OMLAAG om naar "Positie statuscellen" te gaan in de boomstructuur met de gefilterde zoekresultaten.
5. Gebruik de SPATIEBALK om een optie te kiezen en kies dan Ok om het Instellingencentrum te sluiten.

VARIABELE WEERSTAND VAN DE BRAILLEPUNTEN

Stel de weerstand in van de braillepunten van de Focus leesregel. Er zijn vijf weerstandsniveaus. Pas de weerstand van de braillepunten aan de gevoeligheid van uw vingers aan.
Om de weerstand van de braillepunten aan te passen, doet u het volgende:

1. Druk INSERT+F2 en selecteer Instellingencentrum.

2. Om de veranderingen op alle toepassingen toe te passen, druk CTRL+SHIFT+D om de standaardinstellingen van JAWS te laden. Om de veranderingen op een specifieke toepassing toe te passen, selecteert u hem in de Toepassingen keuzelijst.
3. Typ in het zoekvak "weerstand" zonder de aanhalingstekens.
4. Druk PIJL OMLAAG om naar "Weerstand braillepunten" te gaan in de boomstructuur met de gefilterde zoekresultaten.
5. Gebruik de SPATIEBALK om het niveau van de weerstand in te stellen en kies dan Ok om het Instellingencentrum te sluiten.

HET PERKINS-STIJL TOETSENBORD VERGRENDELEN

Wanneer u uw Focus Blue voor het QWERTY-toetsenbord van uw computer gebruikt, kunt u de Perkins-stijl toetsen op de bovenkant van de leesregel vergrendelen om te voorkomen dat u ze per ongeluk indrukt en zo ongewenste tekst of commando's invoert.
Om het Focus Blue toetsenbord te vergrendelen, druk de Menutoets om de statusinformatie weer te geven en druk dan tegelijkertijd op een Cursorroutingtoets en de Linker NAV-Modustoets. Om aan te geven dat het toetsenbord is vergrendeld, worden punten 2-3-4-6-7-8 en punten 1-3-5-6-7-8 weergegeven in twee cellen in de buurt van het einde van de leesregel, net voor de verbindingsstatus. Druk de Linker Selectietoets om weer terug te keren naar normaal gebruik. Eenmaal vergrendeld, zal bij het indrukken van Punten 1 tot en met 8 of de SPATIEBALK geen toetsaanslagen meer naar de computer worden gestuurd.
uitvoeren vanaf de Focus Blue, druk de Menutoets om de statusinformatie weer te geven en druk dan tegelijkertijd op een Cursorroutingtoets en de Rechter NAV-Modustoets. Druk de Linker Selectietoets om terug te keren naar de normale werking en u kunt weer tekst invoeren via het Focus Blue toetsenbord.

HET CONFIGURATIEMENU VAN DE LEESREGEL

Als u op de Menutoets drukt terwijl het Focus statusbericht wordt weergegeven, wordt er een menu geactiveerd waarin u verschillende Focus Blue instellingen kunt configureren. De beschikbare menuopties worden beschreven in de volgende onderdelen.
Wanneer het menu wordt geopend, staat u op het Bluetooth ID. Om door de beschikbare menuonderdelen te lopen, gebruik de Tuimelbalken of druk Punten 4-5 AKKOORD of Punten 1-2 AKKOORD. Druk de Rechter Shift-toets of Punt 8 op een menuonderdeel om de bijbehorende instellingen te benaderen. Gebruik de Tuimelbalken om door de beschikbare opties van ene instelling te lopen. Om een optie te selecteren en terug te keren naar het hoofdmenu, druk PUNT 8 of de Rechter Selectietoets. Druk nogmaals op de Rechter Selectietoets om uw wijzigingen op te slaan en het menu te sluiten. Druk z Akkoord (Punten 1-3-5-6 Akkoord) of de Linker Selectietoets om de wijzigingen in de instellingen te annuleren en het menu te sluiten.

BLUETOOTH ID

Hiermee wordt het Bluetooth-ID weergegeven dat door de Focus Blue wordt gebruikt om zich te identificeren wanneer de leesregel met een computer of mobiel apparaat wordt gekoppeld. Elke Focus leesregel heeft zijn eigen unieke Bluetooth-ID. Dit is handig als u de Focus koppelt met een computer in een omgeving waar er andere Focus Blue leesregels met Bluetooth zijn ingeschakeld en u wilt ervoor zorgen dat u de juiste koppeling maakt.

REPETEREN

Deze optie regelt hoe snel de Nav-tuimeltoetsen op de leesregel repeteren als ze voor ene langere tijd worden ingedrukt, zoals wanneer u snel door de items in een lijst wilt scrollen. De vier instellingen zijn aan, langzaam, gemiddeld, en snel. Uit wordt aangegeven door een volle braillecel helemaal links op de leesregel in cel één. Twee volle braillecellen staan voor langzaam, drie volle braillecellen staan voor gemiddeld, en vier volle cellen staan voor snel. Standaard worden er twee volle cellen getoond, wat dus wil zeggen dat het repeteren is ingesteld op langzaam.

SLAAPSTAND

Met deze menuoptie kunt u regelen hoe lang de Focus leesregel moet wachten nadat een bedieningselement is ingedrukt voordat het in slaapstand gaat. U kunt ervoor kiezen dat de leesregel na 5, 15, 30, of 45 minuten zonder enige activiteit in slaapstand gaat. Het getal 5 wordt weergegeven door punten 1-5-6, 15 door punt 1 en punten 1-5-6, 30 door punten 1-4-6 en punten 3-4-6, en 45 door punten 1-4-5-6 en punten 1-5-6.

TIJD

Via het submenu Tijd kunt u de tijd instellen die wordt weergegeven als onderdeel van het statusbericht.
Om de tijd in te stellen, doet u het volgende:

1. Druk op de Menutoets om het configuratie menu voor de leesregel te openen.
2. Druk Punten 4-5 AKKOORD of een Tuimelbalk om naar Tijd te gaan en Druk Punt 8 of de Rechter Shift-toets.
3. Als de configuratie voor de tijd wordt geopend is de waarde voor de uren geselecteerd. Gebruik de Tuimelbalken om de uren in te stellen.
4. Druk Punten 4-5 AKKOORD of de Rechter Schuiftoets om de waarde voor de minuten te selecteren en gebruik de Tuimelbalks om het aantal minuten in te stellen.
5. Druk Punten 4-5 AKKOORD of de Rechter Schuiftoets om de Seconden Aan/uit waarde te selecteren en gebruik de Tuimelbalken om de weergave van seconden aan of uit te zetten. Indien ingeschakeld, worden de seconden ook weergegeven als onderdeel van de tijd bij het statusbericht.
6. Druk Punten 4-5 AKKOORD of de Rechter Schuiftoets voor het selecteren van de AM/PM/24-uurs waarde en gebruik de Tuimelbalken voor het kiezen van AM, PM, of 24-uurs tijdsaanduiding. De optie voor 24-uurs tijd wordt aangegeven door het getal 24 (punten 1-2-6 en punten 1-4-5-6).
7. Druk Punt 8 of de Rechter Selectietoets om uw wijzigingen op te slaan en het submenu Tijd te sluiten. Druk z AKKOORD (Punten 1-3-5-6 AKKOORD) of de Linker Selectietoets om het submenu te sluiten zonder de wijzigingen op te slaan.
8. Druk z AKKOORD (Punten 1-3-5-6 AKKOORD) of de Linker Selectietoets om het configuratie menu te sluiten.

DATUM

Met de datum optie kunt u de datum instellen, die op elk moment kan worden weergegeven door het gelijktijdig indrukken van de Menutoets en de letter D (Punten 1-4-5). Druk op een Cursorroutingtoets om terug te keren naar de normale werking.
Om de datum in te stellen, doet u het volgende:

1. Druk op de Menutoets om het configuratie menu voor de leesregel te openen.
2. Druk Punten 4-5 AKKOORD of een Tuimelbalk om naar Datum te gaan en Druk Punt 8 of de Rechter Shift-toets.
3. Als de configuratie voor de datum wordt geopend is de waarde voor de dag geselecteerd. Gebruik de Tuimelbalken om de dag in te stellen.
4. Druk Punten 4-5 AKKOORD of de Rechter Schuiftoets om de maand waarde te selecteren ed gebruik de Tuimelbalken om de maand in te stellen.
5. Druk Punten 4-5 AKKOORD of de Rechter Schuiftoets om de jaar waarde te selecteren ed gebruik de Tuimelbalken om het jaar in te stellen.
6. Druk Punten 4-5 AKKOORD of de Rechter Schuiftoets om de waarde voor het formaat van de datum te selecteren en gebruik de Tuimelbalken om “yyyy/mm/dd”, “mm/dd/yyyy”, of “dd/mm/yyyy” voor de weergave van de datum.
7. Druk Punt 8 of de Rechter Selectietoets om uw wijzigingen op te slaan en het submenu Datum te sluiten. Druk z AKKOORD (Punten 1-3-5-6 AKKOORD) of de Linker Selectietoets om het submenu te sluiten zonder de wijzigingen op te slaan.
8. Druk z AKKOORD (Punten 1-3-5-6 AKKOORD) of de Linker Selectietoets om het configuratie menu te sluiten.

WEERSTAND

In dit submenu kunt u de weerstand instellen van de braillepunten bij het bekijken van de Focus statusinformatie, navigeren door de menu's, of andere interne berichten. Er zijn vijf weerstandsniveaus: 0 procent, 25 procent, 50 procent, 75 procent, en 100 procent. Gebruik de Tuimelbalken om een niveau te selecteren en druk dan Punt 8 of de Rechter Selectietoets. De nieuwe weerstand voor de braillepunten is meteen actief. Druk Z Akkoord (Punten 1-3-5-6 Akkoord) of de Linker Selectietoets om naar het hoofdmenu terug te keren zonder de wijzigingen op te slaan.
Opmerking: Als de waarde van de weerstand voor de braillepunten die is ingesteld door een schermlezer anders is dan de waarde die is ingesteld via het Focus configuratiemenu, zal de waarde van de schermlezer verder worden gebruikt ook als de leesregel geen verbinding meer heeft met de toepassing. U kunt uw voorkeursniveau van de weerstand resetten als de leesregel niet wordt gebruikt via USB of Bluetooth met een schermlezer die ook de weerstand van de braillepunten kan regelen.

VERBINDINGEN

Als u dit menuonderdeel activeert, wordt een lijst met actieve verbindingen weergegeven. Om de huidige actieve verbinding aan te geven, worden de punten 7 en 8 weergegeven onder de verbindingsnaam.
Gebruik de Tuimelbalken om naar de verbinding te navigeren die u wilt gebruiken en druk Punt 8 of de Rechter Selectietoets om er naar over te schakelen. Als de Focus bijvoorbeeld is verbonden via USB met uw primaire computer met JAWS en u ontvangt een tekstbericht op uw iPhone die u wilt lezen en waarop u wilt reageren met behulp van de brailleleesregel, kunt u naar de Bluetooth-verbinding met uw telefoon overschakelen, reageren op berichten, en dan terug schakelen naar USB om verder te gaan met braille op uw computer.
Opmerking: Android en iOS apparaten moeten eerst worden vergrendeld voordat de leesregel wordt overgeschakeld van USB naar Bluetooth. Zodra de leesregel naar Bluetooth is overgeschakeld, ontgrendelt u uw mobiele apparaat, zodat het de leesregel vindt en deze weer gebruikt kan worden. Zodra de verbinding is ingesteld, kunt u tussen de verbindingen schakelen zonder eerst het apparaat te vergrendelen en ontgrendelen.
Om een specifieke verbinding te verwijderen, gebruik de Tuimelbalken om er in de lijst naartoe te gaan en druk Linker Shift+D (Punten 1-4-5) of Linker Shift+Rechter Selectietoets. Als daarom gevraagd wordt, druk j (Punten 2-4-5) of de Rechter Selectietoets om de verbinding te verwijderen, of n (Punten 1-3-4-5) of de Linker Selectietoets om het verwijderen te annuleren.
Om alle verbindingen in de lijst te verwijderen, gebruik de Tuimelbalken om naar “Alles verwijderen” te gaan en druk Punt 8 of de Rechter Selectietoets. Als daarom gevraagd wordt, druk j (Punten 2-4-5) of de Rechter Selectietoets om alle verbindingen te verwijderen, of n (Punten 1-3-4-5) of de Linker Selectietoets om het verwijderen te annuleren.
Opmerking: Als u de koppeling voor een actieve verbinding verwijdert die nog in gebruik is, moet u nadat u het verwijderen heeft bevestigd, de leesregel uitzetten en weer inschakelen om het verwijderen van de verbinding te voltooien.

TAAL

In dit submenu kunt u de taal kiezen die wordt gebruikt voor het statusbericht en tijdens het navigeren in de menu's. Gebruik de Tuimelbalken om een taal te selecteren en druk dan Punt 8 of de Rechter Selectietoets. Druk Z Akkoord (Punten 1-3-5-6 Akkoord) of de Linker Selectietoets om naar het hoofdmenu terug te keren zonder de wijzigingen op te slaan.

NOTITIEBLOK

Deze menuoptie start het Notitieblok, waarmee u aantekeningen kunt maken en ook BRF-bestanden kunt lezen. Het Notitieblok kan ook worden gestart door het gelijktijdig indrukken van de Menu toets en de letter n (Punten 1-3-4-5). Lees de volgende sectie voor het gebruik van deze functie.

HET NOTITIEBLOK GEBRUIKEN

Met het Focus Notitieblok kunt u notities maken en deze opslaan op een ingestoken Micro SD-kaart. Als u bijvoorbeeld bepaalde informatie moet noteren zoals een telefoonnummer of e-mailadres, maar u heeft niet direct toegang tot een PC of mobiel apparaat. Tevens kunt u ook BRF-bestanden openen en lezen.
Het Notitieblok biedt zeer eenvoudige bestandsnavigatie- en bewerkingsfuncties, waaronder knippen, kopiëren en plakken. Een actieve USB- of Bluetooth-verbinding is niet vereist om het Notitieblok te gebruiken. Notities worden geschreven met behulp van het Perkins-stijl toetsenbord op de Focus-leesregel en kunnen worden ingevoerd met gebruik van platte tekst of braillekortschrift. Als de Focus momenteel op een computer of ander apparaat is aangesloten, kunt u ook de inhoud van een door u gemaakt bestand exporteren naar het bewerkingsvenster van de geopende toepassing.

HET NOTITIEBLOK STARTEN

Om het Notitieblok te starten, druk Menu+n (Punten 1-3-4-5). U wordt in een nieuw bestand geplaatst waar u meteen kunt beginnen met typen. Door het indrukken van Menu+b (Punten 1-2) wordt het Notitieblok op de achtergrond geplaatst zonder het te sluiten en wordt de huidige actieve USB- of Bluetooth-verbinding hervat, of wordt het Focus statusbericht weergegeven. Door het weer indrukken van Menu+n wordt er teruggeschakeld naar het huidige geopende bestand in het Notitieblok.
Door het indrukken van Rechter Shift+h (Punten 1-2-5) wordt het helpbestand van het Notitieblok geopend. Als u klaar bent met het raadplegen van de help, druk z Akkoord (Punten 1-3-5-6) om de help te sluiten en terug te keren naar het huidige geopende bestand.
Door het indrukken van de Menutoets in het Notitieblok wordt een menu geopend met bestandsbeheer, bewerking, en export opties. Gebruik de Tuimelbalken of Punt 1 of Punt 4 Akkoord om door menu onderdelen te navigeren en druk Punt 8 of een Cursorroutingtoets om een submenu te openen of een onderdeel te selecteren. Gebruik Punten 1-2-3 Akkoord en Punten 4-5-6 Akkoord om naar de bovenkant of onderkant van het menu te gaan. Druk z Akkoord (Punten 1-3-5-6) om het menu te sluiten en terug te keren naar het bestand. De meeste menu opties bieden ook sneltoetsen die in de volgende onderdelen worden beschreven.
Om het Notitieblok volledig te sluiten, druk Rechter Shift+f (Punten 1-2-4).

COMMANDO'S VOOR BESTANDSNAVIGATIE

- Ga naar volgende regel: Punt 4 Akkoord of Tuimelbalk omlaag
- Ga naar vorige regel: Punt 1 Akkoord of Tuimelbalk omhoog
- Ga naar volgend woord: Punt 5 Akkoord
- Ga naar vorig woord: Punt 2 Akkoord
- Ga naar volgend teken: Punt 6 Akkoord
- Ga naar vorig teken: Punt 3 Akkoord
- Ga naar het begin van het bestand:: l Akkoord (Punten 1-2-3 Akkoord)
- Ga naar het einde van het bestand: Punten 4-5-6 Akkoord
- Backspace: Punt 7
- Enter (start een nieuwe regel): Punt 8

Met de NAV-Tuimeltoetsen aan beide uiteinden van de leesregel kunt u door bestanden navigeren per regel, alinea, of voorwaarts en achterwaarts schuiven. Om tussen de navigatiemodi te wisselen, druk de Nav-modustoets die zich direct boven elke NAV-Tuimeltoets bevindt.

AANMAKEN VAN EEN NIEUW BESTAND

Telkens als u het Notitieblok opent wordt er een nieuw bestand aangemaakt. Als dit nodig is kunt u ook een nieuw leeg bestand aanmaken door het indrukken van Rechter Shift+n (Punten 1-3-4-5). Daarnaast kunt u ook de Menu knop indrukken, Bestand kiezen, en dan kiezen voor Nieuw. Als het huidige geopende bestand nog niet is opgeslagen, wordt u gevraagd om uw werk op te slaan. Druk j (Punten 2-4-5) om het huidige bestand op te slaan of druk n (Punten 1-3-4-5) om uw huidige veranderingen te negeren.

OPSLAAN VAN EEN BESTAND

Als u een bestand voor het eerst opslaat, druk Rechter Shift+a, typ een naam voor uw bestand, en druk dan Punt 8. Daarnaast kunt u ook de Menu knop indrukken, Bestand kiezen, en dan kiezen voor Opslaan Als.
Als het bestand waarin u aan het werken bent al een naam heeft, druk Rechter Shift+s om uw laatste veranderingen op te slaan. Daarnaast kunt u ook de Menu knop indrukken, Bestand kiezen, en dan kiezen voor Opslaan.
Bestanden die zijn aangemaakt in het Notitieblok worden automatisch opgeslagen naar de Micro SD-kaart in een map met de naam Notities.

OVERZETTEN VAN BRAILLEBOEKEN

Met het Notitieblok kunt u boeken die zijn opgemaakt in het brailleformaat en de extensie .brf hebben direct openen en lezen op uw Focus5 leesregel. Voor het verplaatsen van BRF-bestanden naar de micro SD-kaart:

1. Sluit het Notitieblok en zet de Focus uit.
2. Druk en houd de Linker Schuiftoets ingedrukt terwijl u tegelijkertijd de leesregel inschakelt. Sluit de Focus aan op uw computer met behulp van de meegeleverde USB-kabel, en de leesregel wordt herkend als een verwijderbare USB-drive.

Opmerking: Als u een schermleesprogramma gebruikt zoals JAWS via USB, wordt het aanbevolen om spraak in te schakelen of een Bluetooth-verbinding te gebruiken omdat braille op dit moment niet via USB werkt wanneer de Focus als een opslagapparaat wordt gebruikt. U kunt het Notitieblok ook niet gebruiken in deze modus.

3. Op de PC, open de map met uw BRF-bestanden, selecteer de bestanden die u wilt, en druk dan CTRL+c.
4. Navigeer naar en open de USB-drive om de inhoud van de micro SD-kaart weer te geven.
5. Open FSI, Focus5, Scratchpad, Books, en druk dan CTRL+v om de BRF-bestanden in deze map te plaatsen.
6. Als u klaar bent met het overzetten van BRF-boeken, drukt u op de APPLICATIETOETS op uw computer terwijl u op het USB-station staat en kiest u Uitwerpen.
7. Zet de Focus uit en weer aan en u bent weer in staat het Notitieblok te gebruiken en ook weer braille te ontvangen van uw schermleesprogramma via USB.

OPENEN VAN EEN BESTAND

Om een opgeslagen bestand te openen, druk Rechter Shift+o. Als u een bestand wilt openen dat is aangemaakt in het Notitieblok, gebruik de Tuimelbalken of Punt 1 of Punt 4 Akkoord om naar de map Notities te navigeren en druk Punt 8. Om een BRF-boek te openen die u naar de kaart heeft gekopieerd, gebruik de Tuimelbalken of Punt 1 of Punt 4 Akkoord om de map te selecteren waar u het boek heeft opgeslagen en druk Punt 8. Als de map eenmaal is geopend, gebruik de Tuimelbalken of Punt 1 of Punt 4 Akkoord om een bestand uit de lijst te selecteren en druk Punt 8.
Het bestand wordt geopend en brengt u naar de locatie waar u was gebleven toen het werd gesloten.
Daarnaast kunt u ook de Menutoets indrukken, Bestand kiezen, en dan kiezen voor Openen.
Opmerking: BRF-bestanden worden altijd geopend als Alleen-lezen. U kunt dan geen tekst toevoegen of veranderen in deze bestanden.

VERWIJDEREN VAN EEN BESTAND

Om een bestand te verwijderen, druk op de Menutoets, kies Bestand, en kies dan Verwijderen. Als u een bestand wilt verwijderen dat is aangemaakt in het Notitieblok, gebruik de Tuimelbalken of Punt 1 of Punt 4 Akkoord om naar de map Notities te navigeren en druk Punt 8. Om een BRF-boek te verwijderen die u naar de kaart heeft gekopieerd, gebruik de Tuimelbalken of Punt 1 of Punt 4 Akkoord om de map Books te selecteren en druk Punt 8. Als de map eenmaal is geopend, gebruik de Tuimelbalken of Punt 1 of Punt 4 Akkoord om een bestand uit de lijst te selecteren en druk Punt 8. U wordt dan gevraagd om het verwijderen te bevestigen. Druk j (Punten 2-4-5) om het bestand te verwijderen of druk n (Punten 1-3-4-5) om te annuleren.

BEWERKEN VAN TEKST

Het Notitieblok biedt enkele standaard tekstbewerkingsfuncties waaronder selecteren, kopiëren, knippen, plakken, en verwijderen van tekst.
Opmerking: Bewerken van tekst is alleen beschikbaar in bestanden die zijn aangemaakt in het Notitieblok. Deze functionaliteit wordt niet ondersteund in BRF-bestanden.
Om een blok met tekst te selecteren, plaats de cursor op de locatie waar u de selectie wilt beginnen en druk Linker Shift+m (Punten 1-3-4) om een markering op die locatie aan te brengen. Verplaats dan de cursor naar de locatie waar u de selectie wilt beëindigen en druk Linker Shift+s(PUNTEN 2-3-4) om de tekst te selecteren tussen de markering en de cursorlocatie. Om de geselecteerde tekst aan te geven worden punten 7 en 8 weergegeven onder elk teken in het geselecteerde blok. Als de tekst eenmaal is geselecteerd kunt u een van de volgende handelingen uitvoeren:

- Kopiëren naar klembord: Linker Shift+c (Punten 1-4)
- Knippen naar klembord: Linker Shift+x (Punten 1-3-4-6)
- Verwijderen: Linker Shift+d (Punten 1-4-5)

Om tekst vanaf het klembord in het huidige geopende bestand te plakken, druk Linker Shift+p (Punten 1-2-3-4).
U kunt ook de huidige tijd en datum in een bestand invoegen. Om de tijd of datum in te voegen, druk de Menu knop, kies Bewerken, en kies dan Tijd Invoegen of Datum Invoegen.
U kunt ook een locatie in uw bestand markeren zodat u er snel naar kunt terugkeren. Als u eenmaal een markering heeft aangebracht met Linker Shift+m, kunt u naar een andere locatie in uw tekst navigeren en dan Linker Shift+g (Punten 1-2-4-5) indrukken om terug te keren naar de gemarkeerde locatie.

VINDEN VAN TEKST

U kunt snel een woord of zinsdeel vinden in een open bestand. Om naar tekst te zoeken, druk Rechter Shift+z (Punten 1-3-5-6). Daarnaast kunt u ook de Menu knop indrukken, Bewerken kiezen, en dan kiezen voor Zoeken. Typ de tekst die u wilt zoeken, en druk dan Punt 8 om het zoeken te starten.
Om de volgende instantie van uw zoekreeks te vinden, druk Rechter Shift+Punt 4. Daarnaast kunt u ook de Menu knop indrukken, Bewerken kiezen, en dan kiezen voor Zoek Volgende.

EEN BESTAND EXPORTEREN

Als er momenteel een actieve USB- of Bluetooth-verbinding is tussen de Focus en een computer of ander apparaat, kunt u de inhoud van het geopende bestand exporteren naar het bewerkingsvenster van een toepassing op uw computer. U kunt bijvoorbeeld notities die u in een bestand heeft geschreven exporteren naar Microsoft Word waar u dan meer geavanceerde bewerkingen kunt uitvoeren.
Als uw aantekeningen in braillekortschrift zijn, moet u een schermleesprogramma gebruiken zoals JAWS die braille-invoer ondersteunt, zo dat de inhoud wordt terugvertaald naar tekst in het document. De braille-invoer instellingen van de schermlezer moeten ook overeenkomen met het brailleformaat dat u gebruikt als u aan het typen bent in het Notitieblok. Als u bijvoorbeeld aantekeningen aan het typen bent in Nederlands literair braille, moet de schermlezer ook worden ingesteld voor Nederlands literair braille om er voor te zorgen dat de tekst op de juiste manier wordt terugvertaald.
Om een bestand te exporteren doet u het volgende:

1. Zorg er voor dat op de computer of het mobiel apparaat de focus zich in het document bevindt waarin de geëxporteerde tekst moet komen te staan.
2. Open de notitie die u wilt exporteren in het Notitieblok.
3. Druk op de Menutoets en kies Exporteren. De inhoud van het bestand zal in het document op uw computer verschijnen als platte tekst. Indien noodzakelijk kunt u z Akkoord (Punten 1-3-5-6) indrukken om het exportproces te annuleren.

Opmerking: De inhoud van BRF-bestanden kunnen niet worden geëxporteerd.

VOICEOVER INSCHAKELEN EN ERMEE OEFENEN OP DE IPHONE

VoiceOver is een schermlezer die op gebaren reageert, zodat je de iPhone kunt bedienen zonder dat je het scherm hoeft te zien. Met VoiceOver hoor je een beschrijving van de inhoud van het scherm, van het

batterijniveau tot wie er belt en op welke app je je vinger houdt. Je kunt ook de toonhoogte en spreeksnelheid naar wens aanpassen.

Wanneer je het scherm aanraakt of er met je vinger overheen sleept, hoor je de naam van het onderdeel waarop je vinger rust, bijvoorbeeld een symbool of stuk tekst. Met VoiceOver-gebaren kun je het onderdeel (zoals een knop of link) gebruiken of naar een ander onderdeel navigeren.

Wanneer je naar een nieuw scherm gaat, laat VoiceOver eerst een geluid horen. Vervolgens wordt het eerste onderdeel op het scherm geselecteerd en wordt de naam ervan uitgesproken (doorgaans is dit het onderdeel in de linkerbovenhoek). Daarnaast ontvang je een melding als de weergave van het scherm wordt gewijzigd (liggend of staand) en wanneer het scherm wordt gedimd of vergrendeld. VoiceOver is ook actief op het toegangsscherm als je je iPhone uit de sluimerstand haalt.

VOICEOVER IN- OF UITSCHAKELEN

Belangrijk: Bij VoiceOver gebruik je andere gebaren om de iPhone te bedienen. Als VoiceOver is ingeschakeld, moet je de iPhone bedienen met VoiceOver-gebaren.

Je kunt VoiceOver op de volgende manieren in- of uitschakelen:

- Tik in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' en schakel de instelling in of uit.
- Activeer Siri en zeg "Zet VoiceOver aan" of "Zet VoiceOver uit".
- Driemaal op de zijknop drukken (iPhone X en nieuwere modellen).
- Driemaal op de thuisknop drukken (overige modellen).
- Het bedieningspaneel gebruiken.

VOICEOVER-GEBAREN LEREN EN OEFENEN

Je kunt de VoiceOver-gebaren oefenen in een speciaal gedeelte, zonder dat dit gevolgen heeft voor de iPhone of de instellingen. Als je een gebaar oefent, krijg je een beschrijving van het gebaar en de handeling die daarmee wordt uitgevoerd.

Probeer de verschillende manieren om te bepalen welke manier je het handigst vindt. Als een gebaar niet werkt, kun je proberen het gebaar sneller uit te voeren, met name bij dubbel tikken of vegen. Bij vegen strijk je snel met je vinger of vingers over het scherm. Gebaren met meerdere vingers zijn het eenvoudigst te maken als je wat ruimte tussen je vingers laat.

1. Tik in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver'.
2. Schakel VoiceOver in, tik op 'Oefenen met VoiceOver' en tik vervolgens dubbel om te beginnen.
3. Oefen de volgende gebaren met een, twee, drie en vier vingers:
    - Tikken
    - Dubbel tikken
    - Driemaal tikken
    - Naar links, rechts, omhoog of omlaag vegen

Als je klaar bent met oefenen, tik je op 'Gereed' en tik je vervolgens dubbel om af te sluiten.

INSTELLINGEN VOOR VOICEOVER WIJZIGEN OP DE IPHONE

Je kunt diverse instellingen voor VoiceOver aanpassen, zoals de audio-opties, de taal, de stem, de spreeksnelheid en het detailniveau.

HET VOLUME EN ANDERE AUDIO-OPTIES VOOR VOICEOVER AANPASSEN

- Door op de volumeknoppen op de iPhone te drukken, zet je het geluid harder of zachter.
- Voor andere audio-opties tik je in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' > 'Audio' en voer je een of meer van de volgende stappen uit:
    - Schakel 'Geluidseffecten uit' in.
    - Schakel 'Audioducking' in om het afspeelvolume tijdelijk te verlagen wanneer VoiceOver spreekt.
    - Pas de audiopadopties aan wanneer je andere apparaten aansluit, zoals een gitaarversterker of een DJ-mixer.

DE VOICEOVER-TAAL INSTELLEN

VoiceOver gebruikt de taal die je voor je iPhone hebt ingesteld. De VoiceOver-uitspraak van bepaalde talen kan worden ingesteld via de regionotatie die je kiest.

1. Tik in Instellingen op 'Algemeen' > 'Taal en regio'.
2. Tik op 'iPhone-taal' en kies een taal.

DE STEM AANPASSEN

Tik in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' en voer een of meer van de volgende stappen uit:

- De spreeksnelheid aanpassen: Sleep de schuifknop 'Spreeksnelheid'.
- Een stem kiezen: Tik op 'Spraak' > 'Stem' en kies een stem. Om een stem met betere kwaliteit te downloaden, tik je op ‘Downloaden’.
- De toonhoogte aanpassen: Tik op 'Spraak' en sleep de schuifknop. Je kunt ook 'Toonhoogtewijziging' inschakelen om VoiceOver het eerste onderdeel van een groep (zoals een lijst of tabel) met een hogere toon te laten uitspreken dan het laatste onderdeel van een groep.
- De uitspraak van bepaalde woorden opgeven: Tik op 'Spraak' > 'Uitspraak', tik op ‘Voeg toe’, typ een of meer woorden en dicteer of spel hoe de tekst moet worden uitgesproken.

Opmerking: Je kunt alleen dicteren als je 'Schakel dicteren in' hebt ingeschakeld via Instellingen > 'Algemeen' > 'Toetsenborden'.

INSTELLEN HOEVEEL VOICEOVER JE VERTELT

Tik in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' en tik op een of meer van de volgende opties:

- Detailniveau: Stel in of VoiceOver onderdelen zoals hints, leestekens, hoofdletters en ingebedde links moet uitspreken. VoiceOver kan zelfs rotorhandelingen bevestigen.

  Om in te stellen hoe VoiceOver leestekens uitspreekt, tik je op 'Leestekens' en kies je een groep. Je kunt ook nieuwe groepen aanmaken, bijvoorbeeld een programmeergroep waar "[" als "vierkant haakje openen" wordt uitgesproken.

- Spreek berichtgeving altijd uit: Berichten, waaronder inkomende tekstberichten, worden meteen door VoiceOver uitgesproken, ook als de iPhone is vergrendeld. Niet-bevestigde berichten worden herhaald wanneer je de iPhone ontgrendelt.

VISUELE ONDERDELEN VAN VOICEOVER AANPASSEN

Tik in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' en schakel een of meer van de volgende opties in:

- Grote cursor: Als je moeite hebt om het zwarte kader rond het geselecteerde onderdeel te zien, kun je het kader groter en dikker maken.
- Ondertitelpaneel: De tekst die door VoiceOver wordt uitgesproken, wordt onder in het scherm weergegeven.

VOICEOVER-GEBAREN OP DE IPHONE

Wanneer VoiceOver is ingeschakeld, hebben de reguliere aanraakschermgebaren een ander effect. Je kunt bovendien andere speciale gebaren gebruiken om in het scherm te navigeren en afzonderlijke onderdelen te bedienen. Tot de VoiceOver-gebaren behoren tikken en vegen met twee, drie of vier vingers.

Je kunt op verschillende manieren VoiceOver-gebaren maken. Je kunt bijvoorbeeld tikken met twee vingers van één hand, met één vinger van elke hand of met je duimen. In plaats van een onderdeel te selecteren en er dubbel op te tikken, kun je ook gesplitst tikken: houd één vinger op het onderdeel en tik met een andere vinger op het scherm.

ONDERDELEN OP HET SCHERM VERKENNEN EN LATEN UITSPREKEN

Om het scherm te verkennen, sleep je er met je vinger over. De naam van elk onderdeel dat je aanraakt, wordt door VoiceOver uitgesproken.

Ook kun je met VoiceOver-gebaren de inhoud van het scherm van boven naar beneden en van links naar rechts verkennen.

Handeling	VoiceOver-gebaar om handeling uit te voeren
Een onderdeel selecteren en uitspreken	Op het onderdeel tikken of het onderdeel aanraken
Het volgende onderdeel selecteren	Naar rechts vegen
Het vorige onderdeel selecteren	Naar links vegen
Het eerste onderdeel op het scherm selecteren	Met vier vingers boven in het scherm tikken
Het laatste onderdeel in het scherm selecteren	Met vier vingers onder in het scherm tikken
Het volledige scherm van bovenaf laten voorlezen	Met twee vingers omhoog vegen
Het volledige scherm vanaf het geselecteerde onderdeel laten voorlezen	Met twee vingers omlaag vegen
Het voorlezen pauzeren of hervatten	Met twee vingers tikken
Extra informatie laten uitspreken, zoals de positie in een lijst en of er tekst is geselecteerd	Met drie vingers tikken

OMHOOG, OMLAAG, NAAR LINKS EN NAAR RECHTS SCROLLEN

Met VoiceOver-gebaren kun je naar een andere pagina gaan.

Handeling	VoiceOver-gebaar om handeling uit te voeren
Eén pagina omhoog scrollen	Met drie vingers omlaag vegen
Eén pagina omlaag scrollen	Met drie vingers omhoog vegen
Eén pagina naar links scrollen	Met drie vingers naar rechts vegen
Eén pagina naar rechts scrollen	Met drie vingers naar links vegen

EEN HANDELING OP EEN ONDERDEEL UITVOEREN

Met VoiceOver-gebaren kun je handelingen op een onderdeel uitvoeren.

Handeling	VoiceOver-gebaar om handeling uit te voeren
Het geselecteerde onderdeel activeren	Dubbel tikken
Dubbel tikken op het geselecteerde onderdeel	Driemaal tikken

Een schuifknop slepen	Op de schuifknop tikken om deze te selecteren en vervolgens met een vinger omhoog of omlaag vegen; of dubbel tikken en je vinger op de schuifknop houden totdat je drie opgaande tonen hoort, en vervolgens de schuifknop slepen
De actuele handeling starten of stoppen (bijvoorbeeld muziek of een video afspelen of pauzeren, in Camera een foto maken, een opname starten of stoppen, of de stopwatch starten of stoppen)	Dubbel tikken met twee vingers
Een melding sluiten of teruggaan naar het vorige scherm	Met twee vingers zigzaggen (twee vingers driemaal snel heen en weer bewegen in de vorm van een 'z')
Het label van een onderdeel wijzigen, zodat je het gemakkelijker kunt vinden	Dubbel tikken met twee vingers en vasthouden

Tip: In plaats van een onderdeel te activeren door het te selecteren en er dubbel op te tikken, kun je ook één vinger op het onderdeel houden en met een andere vinger op het scherm tikken.

GEBAREN GEBRUIKEN OM VOICEOVER TE BEDIENEN

Met de volgende gebaren kun je VoiceOver bedienen.

Handeling	VoiceOver-gebaar om handeling uit te voeren
Het geluid van VoiceOver in- of uitschakelen	Dubbel tikken met drie vingers. Als zowel VoiceOver als zoomen is ingeschakeld, tik je driemaal met drie vingers.
Het schermgordijn in- of uitschakelen	
(Wanneer het schermgordijn is ingeschakeld, is de scherminhoud actief, hoewel het scherm is uitgeschakeld.)	Driemaal tikken met drie vingers. Als zowel VoiceOver als zoomen is ingeschakeld, tik je viermaal met drie vingers.
Een standaardgebaar gebruiken	Dubbel tikken en je vinger op het scherm houden totdat je drie opgaande tonen hoort, en vervolgens het gebaar maken. Nadat je je vinger hebt opgetild, zijn de VoiceOver-gebaren weer van toepassing.

	Als je bijvoorbeeld een volumeschuifknop met je vinger wilt slepen in plaats van omhoog of omlaag te vegen, selecteer je de schuifknop, tik je dubbel en houd je je vinger op de schuifknop totdat je de drie tonen hoort. Schuif vervolgens met je vinger naar links of naar rechts.
De onderdeelkiezer openen	Driemaal tikken met twee vingers. Om snel door de lijst met onderdelen te scrollen, typ je een naam in het zoekveld of veeg je naar links of rechts om op alfabetische volgorde door de lijst te gaan. Je kunt ook op de tabelindex rechts van de lijst tikken en omhoog of omlaag vegen. Je kunt ook in de handschriftmodus een onderdeel selecteren door de naam van het onderdeel te schrijven. Om de onderdeelkiezer weer te sluiten zonder een onderdeel te selecteren, tik je dubbel.

DE VOICEOVER-ROTOR GEBRUIKEN

Met de rotor kun je de VoiceOver-instellingen aanpassen, van het ene onderdeel op het scherm naar het volgende gaan en speciale invoermethoden zoals 'Braille-invoer via scherm' of 'Handschrift' gebruiken. Zie VoiceOver met de rotor bedienen op de iPhone voor meer informatie.

Met deze gebaren kun je de rotor gebruiken.

Handeling	VoiceOver-gebaar om handeling uit te voeren
Een rotorinstelling kiezen	Met twee vingers draaien
Naar het vorige onderdeel gaan of verhogen (afhankelijk van de rotorinstelling)	Omhoog vegen
Naar het volgende onderdeel gaan of verlagen (afhankelijk van de rotorinstelling)	Omlaag vegen

DE IPHONE BEDIENEN MET VOICEOVER-GEBAREN

Als VoiceOver is ingeschakeld, moet je speciale gebaren gebruiken om de iPhone te ontgrendelen, naar het beginscherm te gaan, het bedieningspaneel te openen, tussen apps te schakelen, enzovoort.

DE IPHONE ONTGRENDELEN

- Modellen met Face ID: Haal de iPhone uit de sluimerstand en kijk ernaar. Sleep vervolgens omhoog vanaf de onderrand van het scherm totdat je een trilling voelt of twee opgaande tonen hoort.
- Modellen met Touch ID: Druk op de thuisknop.

Geef de toegangscode op als daarom wordt gevraagd. Om te voorkomen dat je toegangscode wordt uitgesproken wanneer je deze invoert, kun je deze stil invoeren met de handschriftmodus of deze in braille op het scherm typen.

NAAR HET BEGINSCHERM GAAN

- iPhone X en nieuwere modellen: Sleep met één vinger omhoog vanaf de onderrand van het scherm tot je een trilling voelt of twee opgaande tonen hoort en til vervolgens je vinger op.
- Overige modellen: Druk op de thuisknop.

OVERSCHAKELEN NAAR EEN ANDERE APP

Veeg met vier vingers naar rechts of links om door de geopende apps te bladeren.

Je kunt ook de appkiezer gebruiken:

1. Open de appkiezer op een van de volgende manieren:
   - iPhone X en nieuwere modellen: Sleep met één vinger omhoog vanaf de onderrand van het scherm tot je de tweede trilling voelt of drie tonen hoort en til vervolgens je vinger op.
   - Overige modellen: Druk tweemaal op de thuisknop.

   Om door de geopende apps te bladeren, veeg je naar links of rechts totdat de gewenste app is geselecteerd.

   Tik dubbel om de app te openen.

HET BEDIENINGSPANEEL OPENEN

- iPhone X en nieuwere modellen: Veeg met één vinger omlaag vanaf de bovenrand van het scherm tot je een trilling voelt of de tweede toon hoort.
- Alle modellen: Tik op een onderdeel in de statusbalk en veeg omhoog met drie vingers. Je kunt ook je vinger onder in het scherm houden totdat er een toon klinkt en vervolgens omhoog vegen.

Zigzag met twee vingers om het bedieningspaneel te sluiten.

MELDINGEN WEERGEVEN

- iPhone X en nieuwere modellen: Sleep met één vinger omlaag vanaf de bovenrand van het scherm tot je de tweede trilling voelt of de derde toon hoort.

  Zigzag met twee vingers om het scherm met meldingen weer te sluiten.

- Alle modellen: Tik op een onderdeel in de statusbalk en veeg omlaag met drie vingers. Je kunt ook je vinger boven in het scherm houden totdat er een toon klinkt en vervolgens omlaag vegen.

Zigzag met twee vingers om het scherm met meldingen weer te sluiten.

INFORMATIE IN DE STATUSBALK LATEN UITSPREKEN

1. Tik op de statusbalk boven in het scherm.
2. Veeg naar links of rechts om onder meer de tijd, het batterijniveau en de wifisignaalsterkte te horen.

DE VOLGORDE VAN DE APPS IN HET BEGINSCHERM WIJZIGEN

Gebruik een van de volgende methoden:

- Slepen: Tik op een symbool in het beginscherm, tik dubbel en houd je vinger op het scherm tot je drie opgaande tonen hoort. Tijdens het slepen wordt de relatieve locatie van het onderdeel aangegeven. Til je vinger op zodra het symbool op de gewenste plek staat. Sleep een symbool naar de rand van het scherm om het naar een ander beginscherm te verplaatsen.
- Verplaatshandelingen: Tik op een app en veeg vervolgens omlaag om de beschikbare handelingen te horen. Wanneer je 'Bewerkingsmodus' hoort, tik je dubbel om met het rangschikken van apps te beginnen. Tik op de app die je wilt verplaatsen, veeg omlaag naar de handeling 'Verplaats' en tik vervolgens dubbel. Verplaats de VoiceOver-cursor naar de nieuwe bestemming voor de app en kies vervolgens uit de beschikbare handelingen: 'Annuleer verplaatsen', 'Maak nieuwe map aan', 'Zet in map', 'Verplaats voor' of 'Verplaats na'.

Als je klaar bent, tik je op 'Gereed' en tik je vervolgens dubbel.

ZOEKEN VANUIT HET BEGINSCHERM

1. Tik ergens in het beginscherm buiten de statusbalk.
2. Veeg met drie vingers omlaag.

VOICEOVER MET DE ROTOR BEDIENEN OP DE IPHONE

Je kunt de VoiceOver-rotor gebruiken om de werking van VoiceOver aan te passen. Je kunt onder meer het volume en de spreeksnelheid van VoiceOver aanpassen, van het ene onderdeel op het scherm naar het volgende gaan en speciale invoermethoden zoals 'Braille-invoer via scherm' of 'Handschrift' gebruiken.

Wanneer je VoiceOver bedient met een Magic Keyboard, kun je met de rotor instellingen aanpassen, zoals het volume, de spreeksnelheid, de toonhoogte, het gebruik van het spellingsalfabet, de echo bij typen en het voorlezen van leestekens.

DE VOICEOVER-ROTOR GEBRUIKEN

1. Draai met VoiceOver ingeschakeld met twee vingers over het scherm alsof je een kiesschijf draait. Als je liever een vinger van elke hand gebruikt, sleep je tegelijk snel met de ene vinger omhoog en met de andere omlaag.

   VoiceOver spreekt de rotorinstelling uit. Blijf met je vingers draaien om meer instellingen te horen. Wanneer je de gewenste instelling hoort, stop je met draaien.

2. Veeg met je vinger omhoog of omlaag over het scherm om de instelling te gebruiken.

   Welke rotorinstellingen beschikbaar zijn en welk effect ze hebben, is afhankelijk van waarmee je bezig bent. Als je bijvoorbeeld 'Kopregels' kiest wanneer je door een webpagina navigeert, gaat de VoiceOver-cursor naar de volgende of vorige kopregel als je omhoog of omlaag veegt.

DE VOICEOVER-ROTOR AANPASSEN

1. Tik in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver'.
2. Voer een of meer van de volgende stappen uit:
   - Rotorinstellingen toevoegen of in een andere volgorde zetten: Tik op 'Rotor' en kies de gewenste instellingen.
   - Een taal toevoegen: Tik op 'Spraak' > 'Voeg taal toe' (onder 'Rotortalen') en kies een taal.
   - Rotorhandelingen door VoiceOver laten bevestigen: Tik op 'Detailniveau' en schakel 'Spreek bevestiging uit' in.

HET SCHERMTOETSENBORD GEBRUIKEN MET VOICEOVER OP DE IPHONE

VoiceOver verandert de manier waarop je het schermtoetsenbord gebruikt als je een bewerkbaar tekstveld activeert. Je kunt tekst invoeren, selecteren en verwijderen, de toetsenbordtaal wijzigen en andere opties gebruiken.

TEKST TYPEN MET HET SCHERMTOETSENBORD

1. Selecteer een tekstveld en tik dubbel.

   Het invoegpunt en het schermtoetsenbord worden weergegeven.

2. Voer op een van de volgende manieren tekst in:

- Normaal typen (standaard): Om tekst te typen, selecteer je een toets op het toetsenbord door naar links of naar rechts te vegen en tik je vervolgens dubbel om het teken in te voeren. Je kunt ook met je vinger een toets selecteren op het toetsenbord. Houd vervolgens de toets met één vinger vast terwijl je met je andere vinger op het scherm tikt. VoiceOver spreekt de toets uit wanneer deze wordt geselecteerd, en nogmaals wanneer het teken wordt ingevoerd.
- Blind typen: Raak met je vinger de gewenste toets op het toetsenbord aan en til vervolgens je vinger op om het teken in te voeren. Als je de verkeerde toets aanraakt, plaats je je vinger op de gewenste toets. VoiceOver spreekt het teken uit voor elke toets die je aanraakt, maar voert het teken pas in wanneer je je vinger optilt.
- Direct typen met één tik: Omdat VoiceOver alleen wordt uitgeschakeld voor het toetsenbord, kun je op dezelfde manier typen als je zou doen wanneer VoiceOver is uitgeschakeld.
- Dicteren: Tik dubbel met twee vingers op het toetsenbord om het dicteren te starten en te stoppen.

Een speciaal teken voer je op een van de volgende manieren in:

- Normaal typen (standaard): Selecteer het normale teken, tik vervolgens dubbel en houd het teken vast totdat je een toon hoort die aangeeft dat de alternatieve tekens beschikbaar zijn. Sleep naar links of rechts om tekens te selecteren en te horen. Laat de toets los om het geselecteerde teken in te voeren.
- Blind typen: Houd je vinger op een teken totdat de alternatieve tekens worden weergegeven.

TEKST WIJZIGEN MET HET SCHERMTOETSENBORD

- Het invoegpunt verplaatsen: Veeg omhoog of omlaag om het invoegpunt in de tekst naar voren of naar achteren te verplaatsen. Gebruik de rotor om aan te geven of het invoegpunt per teken, per woord of per regel moet worden verplaatst. Tik dubbel op de tekst om naar het begin of het einde te gaan.

  VoiceOver geeft een geluidssignaal weer wanneer het invoegpunt wordt verplaatst en spreekt de tekens, woorden of regels uit die worden gepasseerd. Wanneer je het invoegpunt per woord naar voren verplaatst, wordt het aan het einde van elk woord geplaatst, maar vóór de spatie of interpunctie die erop volgt. Wanneer je het invoegpunt naar achteren verplaatst, wordt het aan het einde van het voorafgaande woord geplaatst, maar vóór de spatie of interpunctie die erop volgt.

- Het invoegpunt achter het leesteken aan het einde van een woord of zin plaatsen: Gebruik de rotor om terug te gaan naar de tekenmodus.

  Wanneer je het invoegpunt regel voor regel verplaatst, wordt elke regel uitgesproken die wordt gepasseerd. Wanneer je het invoegpunt naar voren verplaatst, wordt het aan het begin van de volgende regel geplaatst (als je de laatste regel van een alinea hebt bereikt, wordt het invoegpunt naar het einde van de regel verplaatst die zojuist is uitgesproken).

Wanneer je het invoegpunt naar achteren verplaatst, wordt het aan het begin van de regel geplaatst die wordt uitgesproken.

- Een teken verwijderen: Gebruik backspace.
- Tekst selecteren: Gebruik een van de volgende methoden:
  - Stel de rotor in op 'Tekstselectie', veeg omhoog of omlaag om 'Teken', 'Woord', 'Regel' of 'Zin' te kiezen en veeg vervolgens naar links of rechts om achteruit of vooruit te gaan. (Mogelijk moet je 'Tekstselectie' inschakelen. Tik daarvoor in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' > 'Rotor'.)
  - Stel de rotor in op 'Wijzig', veeg omhoog of omlaag om 'Selecteer' of 'Selecteer alles' te selecteren en tik vervolgens dubbel. Als je 'Selecteer' kiest en vervolgens dubbel tikt, wordt het woord geselecteerd dat zich het dichtst bij het invoegpunt bevindt. Om de selectie uit te breiden of te beperken, zigzag je met twee vingers om het venstermenu te sluiten en knijp je vervolgens.

  Knippen, kopiëren of plakken: Stel de rotor in op 'Wijzig', selecteer de tekst, veeg omhoog of omlaag om 'Knip', 'Kopieer' of 'Plak' te selecteren en tik vervolgens dubbel.

  Spelfouten corrigeren: Stel de rotor in op 'Woorden met spelfouten' en veeg omhoog of omlaag om naar het vorige of volgende woord met een spelfout te gaan. Veeg naar links of naar rechts om een aangeboden correctie te kiezen en tik vervolgens dubbel om de correctie toe te passen.

  Herstellen: Schud de iPhone, veeg naar links of rechts om de handeling te selecteren die je wilt herstellen en tik vervolgens dubbel.

DE TOETSENBORDINSTELLINGEN WIJZIGEN

1. Tik in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver'.
2. Tik op een of meer van de volgende opties:
   - Typestijl: Je kunt een nieuwe stijl kiezen. Je kunt ook de rotor instellen op 'Typemethode' en vervolgens omhoog of omlaag vegen.
   - Spellingsalfabet: Laat de tekst teken voor teken uitspreken. VoiceOver spreekt eerst het teken uit en vervolgens het fonetische equivalent, bijvoorbeeld 'f' en daarna 'foxtrot'.
   - Feedback bij typen: Geef aan of je tekens, woorden, allebei of niets wilt laten uitspreken.
   - Rotor: Selecteer de instellingen die je in de rotor wilt opnemen.
   - Spraak: Tik op 'Voeg taal toe' (onder 'Rotortalen') en kies een taal.
   - Detailniveau: Tik op 'Tekst verwijderen'. Als je wilt dat VoiceOver verwijderde tekens op een lagere toon uitspreekt, tik je op 'Wijzig toonhoogte'.

EEN BRAILLELEESREGEL GEBRUIKEN MET VOICEOVER OP DE IPHONE

Je kunt met een Bluetooth-brailleleesregel VoiceOver-uitvoer lezen. Met een brailleleesregel met invoertoetsen en andere regelaars kun je de iPhone bedienen wanneer VoiceOver is ingeschakeld. Zie het Apple Support-artikel Door iPhone, iPad en iPod touch ondersteunde leesregels voor een lijst met ondersteunde brailleleesregels.

EEN BRAILLELEESREGEL AANSLUITEN

1. Schakel de brailleleesregel in.
2. Tik op de iPhone in Instellingen op 'Bluetooth', schakel Bluetooth in en selecteer de leesregel.
3. Tik op de iPhone in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' > 'Braille' en selecteer de leesregel.

DE BRAILLE-INSTELLINGEN AANPASSEN

1. Tik op de iPhone in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' > 'Braille'.
2. Voer een of meer van de volgende stappen uit:
   - De invoer- of uitvoermethode 'Braillekortschrift', 'Onverkort achtpunts braille' of 'Onverkort zespunts braille' kiezen
   - Brailletabellen toevoegen die in de rotor 'Brailletabellen' worden weergegeven
   - De statuscel inschakelen en de locatie van de statuscel kiezen
   - Nemeth-code voor wiskundige vergelijkingen inschakelen
   - Het schermtoetsenbord weergeven
   - Pagina's tijdens het navigeren automatisch omslaan
   - De braillevertaling 'Unified English' wijzigen
   - De weergaveduur van de melding wijzigen
   - De toetsvertragingsduur aanpassen (de tijd tussen het typen en het activeren van commando's)

BIJSCHRIFTEN IN BRAILLE WEERGEVEN TIJDENS HET AFSPELEN VAN MEDIA

1. Tik op de iPhone in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' > 'Detailniveau'.
2. Kies 'Braille' of 'Spraak en braille'.

ALGEMENE BRAILLECOMMANDO'S VOOR VOICEOVER OP UW IPHONE, IPAD EN IPOD TOUCH

Als u een brailleleesregel gebruikt met VoiceOver op uw iPhone, iPad of iPod touch, ondersteunt uw brailleleesregel mogelijk de volgende commando's voor de navigatie.

Om ervoor te zorgen dat uw brailleleesregel de juiste tabel hanteert, controleert u of u de nieuwste versie van iOS of iPadOS gebruikt. Als u de brailleopdrachten op uw iPhone, iPad of iPod touch wilt aanpassen, volgt u deze stappen:

Ga naar 'Instellingen' > 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' > 'Braille' > [naam van aangesloten brailleleesregel] > 'Meer informatie' > 'Braillecommando's'.

NAVIGATIE

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel
Ga naar het vorige onderdeel	Dot 1 + spatiebalk
Ga naar het volgende onderdeel	Dot 4 + spatiebalk
Ga naar het eerste item	Dot 1 + Dot 2 + Dot 3 + spatiebalk
Ga naar het laatste item	Dot 4 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk
Onderdeelkiezer	Dot 2 + Dot 4 + spatiebalk
Ga naar de statusbalk	Dot 2 + Dot 3 + Dot 4 + spatiebalk
Ga naar Berichtencentrum	Dot 4 + Dot 6 + spatiebalk
Ga naar Bedieningspaneel	Dot 2 + Dot 5 + spatiebalk
Escape huidige context	Dot 1 + Dot 2 + spatiebalk
Ga naar de linkse Split View-app (alleen iPad)	Dot 3 + Dot 5 + spatiebalk
Ga naar de rechtse Split View-app (alleen iPad)	Dot 2 + Dot 6 + spatiebalk
Ga naar de vorige container (alleen iPad)	Dot 1 + Dot 7 + spatiebalk
Ga naar de volgende container (alleen iPad)	Dot 4 + Dot 7 + spatiebalk

SCROLLEN

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel
Scrol één pagina naar links	Dot 2 + Dot 4 + Dot 6 + spatiebalk
Scrol één pagina naar rechts	Dot 1 + Dot 3 + Dot 5 + spatiebalk
Scrol één pagina omhoog	Dot 3 + Dot 4 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk
Scrol één pagina omlaag	Dot 1 + Dot 4 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk

Spreek paginanummer of aantal zichtbare rijen uit	Dot 3 + Dot 4 + spatiebalk

ROTOR

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel
Ga naar het vorige onderdeel met rotorinstelling	Dot 3 + spatiebalk
Ga naar het volgende onderdeel met rotorinstelling	Dot 6 + spatiebalk
Selecteer vorige rotorinstelling	Dot 2 + Dot 3 + spatiebalk
Selecteer volgende rotorinstelling	Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk

INTERACTIE

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel
Voer eenvoudige tik uit	Dot 3 + Dot 6 + spatiebalk
Activeer de thuisknop	Dot 1 + Dot 2 + Dot 5 + spatiebalk
Activeer de volume-omhoogknop	Dot 3 + Dot 4 + Dot 5 + spatiebalk
Activeer de volume-omlaagknop	Dot 1 + Dot 2 + Dot 6 + spatiebalk
Het toetsenbord weergeven/verbergen	Dot 1 + Dot 4 + Dot 6 + spatiebalk
3D Touch op het geselecteerde onderdeel	Dot 3 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk

LEZEN

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel
Lees pagina vanaf het geselecteerde onderdeel	Dot 1 + Dot 2 + Dot 3 + Dot 5 + spatiebalk
Lees pagina vanaf begin	Dot 2 + Dot 4 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk

BEWERKEN

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel
Selecteer alles	Dot 2 + Dot 3 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk
Selecteer links	Dot 2 + Dot 3 + Dot 5 + spatiebalk
Selecteer rechts	Dot 2 + Dot 5 + Dot 6 + Spatiebalk
Tab	Dot 2 + Dot 3 + Dot 4 + Dot 5 + spatiebalk

Shift Tab	Dot 1 + Dot 2 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk
Knip	Dot 1 + Dot 3 + Dot 4 + Dot 6 + spatiebalk
Kopieer	Dot 1 + Dot 4 + spatiebalk
Plak	Dot 1 + Dot 2 + Dot 3 + Dot 6 + spatiebalk
Activeer de Delete-toets	Spatiebalk of Dot 1 + Dot 4 + Dot 5 + spatiebalk
Activeer de Return-toets	Spatiebalk of Dot 1 + Dot 5 + spatiebalk
Maak typen ongedaan	Dot 1 + Dot 3 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk
Typ opnieuw	2 + Dot 3 + Dot 4 + Dot + Dot 6 + spatiebalk
Zoek tekst	Dot 1 + Dot 2 + Dot 4 + spatiebalk
Stijl van uitvoertekst	Dot 2 + Dot 3 + Dot 4 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk
Start dicteren in tekstveld	Dot 1 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk

CONTROL

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel
Schakel schermgordijn in en uit	Dot 1 + Dot 2 + Dot 3 + Dot 4 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk
Onderbreek of hervat spraak	Dot 1 + Dot 2 + Dot 3 + Dot 4 + spatiebalk
Schakel spraak in of uit	Dot 1 + Dot 3 + Dot 4 + spatiebalk
Appkiezer	Dot 1 + Dot 2 + Dot 5 + spatiebalk (twee keer)
Help	Dot 1 + Dot 3 + spatiebalk
Wijzig het label van een onderdeel	Dot 1 + Dot 2 + Dot 3 + Dot 4 + Dot 6 + spatiebalk
Snelnavigatie aan/uit	Dot 1+ Dot 2 + Dot 3 + Dot 4 + Dot 5 + spatiebalk
Speel muziek af/Onderbreek muziek	Dot 1 + Dot 5 + Dot 6 + spatiebalk

BRAILLE

Functie in VoiceOver	Weergavetoets
Verschuif brailleleesregel naar links	Dot 2 + spatiebalk
Verschuif braille naar rechts	Dot 5 + spatiebalk

Aankondigingengeschiedenis aan/uit	Dot 1 + Dot 3 + Dot 4 + Dot 5 + spatiebalk
Vertaal	Dot 4 + Dot 5 + spatiebalk
Volgende uitvoermodus	Dot 1 + Dot 2 + Dot 4 + Dot 5 + spatiebalk
Volgende invoermodus	Dot 2 + Dot 3 + Dot 6 + spatiebalk
Schakel tussen braillekortschrift en brailleschrift	Dot 1 + Dot 2 + Dot 4 + Dot 5 + spatiebalk
Invoer- en uitvoermodus komt overeen met 6-dot, 6-dot kortschrift en 8-dot braillemodellen.	

8-DOT

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel
Vorige container	Dot 1 + Dot 7 + spatiebalk
Volgende container	Dot 4 + Dot 7 + spatiebalk
Delete	Dot 7 + spatiebalk
Return	Dot 8 + spatiebalk
Schakel dempen in of uit	Dot 1 + Dot 3 + Dot 4 + Dot 7 + spatiebalk
Start Help	Dot 1 + Dot 3 + Dot 7 + spatiebalk
Scrol pagina omhoog	Dot 3 + Dot 4 + Dot 5 + Dot 6 + Dot 8 + spatiebalk
Scrol pagina omlaag	Dot 1 + Dot 4 + Dot 5 + Dot 6 + Dot 8 + spatiebalk
Gesimuleerd lang indrukken	Dot 3 + Dot 6 + Dot 7 + Dot 8 + spatiebalk
Snelnavigatie met één letter	Dot 1 + Dot 2 + Dot 3 + Dot 4 + Dot 5 + Dot 7 + spatiebalk

VOICEOVER IN APPS GEBRUIKEN OP DE IPHONE

BELLEN EN GEBELD WORDEN OP DE IPHONE MET VOICEOVER

Je kunt VoiceOver gebruiken om inkomende en uitgaande telefoongesprekken te voeren.

- Een telefoongesprek beantwoorden of beëindigen: Tik met twee vingers dubbel op het scherm.

  Als je een telefoongesprek voert terwijl VoiceOver is ingeschakeld, wordt standaard het numerieke toetsenblok weergegeven in plaats van de gespreksopties.

- Gespreksopties weergeven: Tik dubbel op de knop voor het verbergen van het toetsenblok rechtsonderin.
- Het numerieke toetsenblok opnieuw weergeven: Tik dubbel op de knop voor het toetsenblok in het midden van het scherm.

PDF-DOCUMENTEN IN BOEKEN OF BESTANDEN LEZEN MET VOICEOVER

Met VoiceOver kun je gedetailleerde informatie, zoals formulieren, tabellen en lijsten, in pdf-documenten laten voorlezen.

ZOEKEN OP HET WEB MET SAFARI EN VOICEOVER

- Zoeken op het web: Selecteer het zoekveld, tik dubbel om het toetsenbord weer te geven, voer je zoektekst in en veeg vervolgens naar rechts of links om omlaag of omhoog te bladeren in de lijst met voorgestelde zoektermen. Tik dubbel op het scherm om te zoeken naar informatie op het web aan de hand van de geselecteerde zoekterm.
- Naar het volgende pagina-element van een bepaald type gaan: Stel de rotor in op het elementtype (bijvoorbeeld kopregel, link of formulierregelaar) en veeg omhoog of omlaag.
- De rotorinstellingen voor de browser opgeven: Tik in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' > 'Rotor'. Tik om instellingen in of uit te schakelen.
- Afbeeldingen overslaan tijdens het navigeren: Tik in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' > 'Afbeeldingsnavigatie'. Je kunt aangeven dat je alle afbeeldingen wilt overslaan of alleen de afbeeldingen zonder beschrijvingen.
- Overbodig materiaal op een pagina negeren om gemakkelijker te lezen en te navigeren: Selecteer het onderdeel 'Reader' in het adresveld van Safari (niet beschikbaar voor alle webpagina's).
- Websites toestaan om hun gedrag aan te passen voor hulptechnologieën: Tik in Instellingen op 'Toegankelijkheid' > 'VoiceOver' > 'Web' en schakel 'Toegankelijkheidsactiviteiten' in. Deze instelling kan aangeven of er een hulptechnologie actief is op je iPhone.

Tip: Als je een Magic Keyboard aan de iPhone koppelt, kun je snelnavigatiecommando's met één toets gebruiken om door webpagina's te navigeren.

CAMERA, FOTO'S EN DICTAFOON MET VOICEOVER GEBRUIKEN

Je kunt met VoiceOver-gebaren opnamen met de camera en met Dictafoon maken en deze bewerken.

- Een opname pauzeren of hervatten: Tik met twee vingers dubbel op het scherm.
- Een video inkorten: Terwijl je een video bekijkt in Foto's, tik je dubbel op het scherm om de videoregelaars weer te geven. Vervolgens selecteer je het begin of einde van de

inkortingsbalk. Veeg vervolgens omhoog om naar rechts te slepen of veeg omlaag om naar links te slepen. VoiceOver vertelt met hoeveel tijd de opname wordt ingekort bij de huidige positie. Om het fragment in te korten, selecteer je 'Kort in' en tik je dubbel.

Een gesproken memo inkorten: Selecteer de memo in Dictafoon, tik op 'Wijzig' en tik op 'Begin inkorten'. Selecteer het begin of het eind van de selectie, tik dubbel en houd je vinger op de selectie. Sleep je vinger vervolgens om de selectie aan te passen. VoiceOver vertelt met hoeveel tijd de opname wordt ingekort bij de huidige positie. Tik op de afspeelknop om de ingekorte opname te beluisteren. Tik op 'Kort in' als de opname naar je zin is.

EEN FREEDOM SCIENTIFIC FOCUS BLUE-LEESREGEL GEBRUIKEN MET VOICEOVER

Wanneer u de Freedom Scientific Focus Blue-brailleleesregel gebruikt in combinatie met VoiceOver op een iPhone, iPad of iPod touch, kunt u de volgende apparaatspecifieke toetsen gebruiken.

U kunt de volgende commando's gebruiken op deze Freedom Scientific Focus Blue-leesregels:

- Focus 14 Blue
- Focus 80 Blue
- Focus 40 Blue

Om er zeker van te zijn dat uw brailleleesregel de juiste tabel gebruikt, controleert u of u de nieuwste iOS-versie hebt geïnstalleerd.

NAVIGATIE

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel
Ga naar vorig onderdeel	Right NAV-tuimeltoets Up
Ga naar volgend onderdeel	Right NAV-tuimeltoets Down
Scrol één pagina naar links	Right Rocker Up
Scrol één pagina naar rechts	Right Rocker Down
Scrol één pagina omhoog	Left Rocker Up
Scrol één pagina omlaag	Left Rocker Down
Activeer de knop 'Vorige', indien aanwezig	Left Selector

ROTOR

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel

Ga naar vorig onderdeel met rotorinstelling	Left NAV-tuimeltoets Up
Ga naar volgend onderdeel met rotorinstelling	Left NAV-tuimeltoets Down

INTERACTIE

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel
Tik dubbel op het geselecteerde onderdeel	Router Row
Selecteer onderdeel onder uw vinger	Linker Modustoets of Rechter Modustoets
De huidige locatie starten of onderbreken	Right Selector

BRAILLE

Functie in VoiceOver	Toets brailleleesregel
Schakel uitgebreide statusbeschrijving in of uit	Status Router Row
Verschuif brailleleesregel naar links	Left Panning
Verschuif brailleleesregel naar rechts	Right Panning

INSCHUIVEN VAN EEN MICRO SD-KAART

Als u de meegeleverde Micro SD-kaart moet vervangen, doet u het volgende:
Opmerking: De Focus ondersteunt Micro SD-kaarten tot en met 32 GB.

1. Draai de leesregel zo dat de linkerkant naar u is toegekeerd. De Micro-SD-gleuf is een smalle opening die zicht rechts van de aan/uit knop bevindt onder de bumper.
2. Druk voorzichtig tegen de voelbare rand van de kaart om hem uit te werpen en haall hem dan uit de gleuf.
3. Houd de nieuwe kaart zo dat de vingergreep (de opstaande rand die wordt gebruikt om de kaart te pakken en te verwijderen) naar u toe en naar beneden is gericht. Je zult ook een klein uitsteeksel aan de linkerkant en een vierkante uitsparing in de linkerbovenhoek voelen. Daarnaast moet de gedrukte label op de kaart omlaag gericht zijn.
4. Schuif de kaart in de gleuf totdat deze op zijn plaatst klikt.

WAARSCHUWING: Onder geen enkele omstandigheid moet u proberen om de kaart in een andere positie dan hier beschreven in de gleuf te schuiven. Er kan beschadiging ontstaan aan de kaart of de Focus Blue als de kaart niet op de juiste manier is gedraaid voordat deze wordt ingevoegd.
Bezoek https://nl.optelec.com/support/downloads?product-select=Focus+5-40 voor meer informatie over het voorbereiden van de nieuwe kaart voor het gebruik met het Notitieblok.

DIAGNOSTISCHEMODUS

De Focus brailleleesregel heeft ingebouwde diagnostische tests voor de Cursorroutingtoetsen, brailleleesregel, Nav-tuimelbalken, Nav-modustoetsen, brailletoetsen, Schuiftoetsen, Tuimelbalken, en Selectietoetsen.

Voordat u de diagnostische modus inschakelt, koppelt u de Focus van uw computer los en controleert u of deze is uitgeschakeld.

DIAGNOSTISCHE MODUS AAN- EN UITZETTEN

Druk tegelijkertijd de eerste twee Cursorroutingtoetsen helemaal links in (boven cellen één en twee) terwijl u de Aan/uit-knop indrukt. De tekst, "press cr key/nav/panel keys," wordt weergegeven om aan te geven dat de diagnostische modus is geactiveerd.
Druk alleen de Aan/uit-knop in om de diagnostische modus te verlaten.

ROUTINGTOETS TEST

Met de test voor de Cursorroutingtoetsen kunt u nagaan of alle Cursorroutingtoetsen op de brailleleesregel goed werken. Druk op elke Cursor Router toets om alle punten in de cel onder de toets te activeren.

LEESREGEL TESTEN/REINIGEN

Het is noodzakelijk om de Focus Blue van uw computer los te koppelen en ervoor te zorgen dat deze uitgeschakeld is voordat u deze test start. Met deze test kunt u nagaan of elke braillepen op uw brailleleesregel geactiveerd kan worden. U kunt de test ook gebruiken om uw brailleleesregel te reinigen. Druk op de Aan/uit-knop terwijl u de meest rechtse Cursorroutingtoetsen (boven de laatste twee cellen) tegelijkertijd indrukt. Hierdoor worden alle cellen geactiveerd zodat u ze kunt reinigen. Gebruik een zachte doek met wat isopropyl alcohol. Gebruik geen andere stoffen om de cellen te reinigen.
Terwijl de Focus zich in deze modus bevindt, zal het indrukken van de Rechter of Linker NAV-Tuimeltoets alle cellen deactiveren. Door het omhoog drukken van de Linker of Rechter Nav-tuimeltoets zullen alle cellen weer worden geactiveerd.
Door het indrukken van de Linker of Rechter NAV-Modustoets zullen alle cellen omhoog en omlaag gaan. Om deze actie te stoppen, drukt u nogmaals op de Nav-modustoets.

TOETSEN EN BESTURINGSELEMENTEN TESTEN

Met de Toetsen en besturingselementen test kunt u nagaan of alle toetsen en besturingselementen goed werken. Nadat u de diagnostische modus heeft geactiveerd, kunt u met de test beginnen door één van de toetsen of besturingselementen in onderstaande tabel in te drukken. De brailleleesregel geeft steeds aan welke toets is ingedrukt. Raadpleeg de volgende tabel voor de exacte positie van de punten voor elk van de toetsen. Druk iedere toets en besturingselement een keer in en controleer of de juiste uitvoer op de leesregel wordt weergegeven.

Toetsen	Weergave
Punt 1	1
Punt 2	2
Punt 3	3
Punt 4	4
Punt 5	5
Punt 6	6
Punt 7	7
Punt 8	8
Menu	mnu
Linker Shift-toets	kls
Rechter Shift-toets	krs
Spatiebalk	ksp
Linker Schuiftoets	pl
Rechter Schuiftoets	pr
Linker Selectietoets	sl

Rechter Selectietoets	sr
Linker Nav-Modustoets	nml
Linker Nav-Tuimeltoets omhoog	nlu
Rechter Nav-Modustoets	nmr
Rechter Nav-Tuimeltoets omhoog	nru
Rechter Nav-Tuimeltoets omlaag	nrd
Linker Nav-Tuimeltoets omlaag	nld
Linker Tuimelbalk omhoog	rlu
Linker Tuimelbalk omlaag	rld
Rechter Tuimelbalk omhoog	rru
Rechter Tuimelbalk omlaag	rrd

BATTERIJ INFORMATIEMODUS

Voordat u deze modus inschakelt, koppelt u de Focus van uw computer los en controleert u of deze is uitgeschakeld. Druk op de Aan/uit-knop terwijl u de Cursorroutingtoets boven cel 2 tegelijkertijd indrukt. De Focus toont aanvullende informatie over de interne batterij.

PROBLEEMOPLOSSEN

Probleem	Oplossing
De leesregel gaat niet aan.	Laad de batterij op met de meegeleverde netadapter of door de Focus aan te sluiten op een computer met de USB-kabel. Het toestel zal altijd actief worden wanneer deze op USB is aangesloten. Als u niet bent aangesloten via USB, zorg ervoor dat u de Aan/uit-knop ingedrukt houdt voor ten minste twee seconden.
De batterij laadt niet op of het laden duurt langer dan verwacht.	Zorg ervoor dat u de Focus Blue oplaadt met de meegeleverde Freedom Scientific netadapter. Het duurt maximaal 3 uur om de batterij op te laden met de meegeleverde netadapter. Als u de Focus oplaadt via een USB-verbinding met uw computer, zal het langer duren voordat de batterij is opgeladen. Om te controleren of de Focus goed wordt opgeladen, druk de Menutoets om de Focus statusinformatie weer te geven.
Er verschijnen extra punten op de leesregel en punten blijven steken.	Maak de leesregel schoon door de diagnostische modus van de leesregel test te activeren en gebruik een zachte doek die met isopropyl alcohol is bevochtigd om de cellen te reinigen. Raadpleeg het onderdeel Leesregel testen/reinigen in deze handleiding voor meer informatie.
De Focus leesregel communiceert niet met de computer.	Als u JAWS gebruikt, controleer of JAWS naar behoren op uw computer is geïnstalleerd. Als u een schermlezer van derden gebruikt, moet u het stuurprogramma installeren vanaf de CD die bij uw Focus Blue is meegeleverd voordat u de leesregel kunt gebruiken. Zie het onderdeel De Focus aansluiten voor meer informatie over het configureren van zowel USB als Bluetooth.

OMGEVINGSVOORWAARDEN

Opslag
Temperatuur: 0º to 45º C (32 to 113 F)
80% relatieve vochtigheid niet-condenserend
Gebruik
Temperatuur: 5º to 35º C (40 to 95 F)
60% relatieve vochtigheid niet-condenserend
Garantie en Registratie
Gefeliciteerd met de aanschaf van de 5de generatie Focus Blue brailleleesregel.
Het toestel en de accessoires komen met een garantie van twee jaar tegen fabricagefouten.

Sensotec

Oplossingen voor een visuele uitdaging

Inhoudelijke of technische vragen over dit product?
Vind je het antwoord niet in deze handleiding?
Dan staan onze Service & Support collega's voor je klaar.

Service & Support

+32 50 40 47 47 I support@sensotec.be

Contact

info@sensotec.be I www.sensotec.be

Sensotec HQ
Vlamingveld 8
B-8490 Jabbeke
+32 50 39 49 49

Sensotec Antwerpen
Kempenstraat 100
B-2030 Antwerpen
T+32 3 828 80 15

Sensotec Jambes
Rue de la Croix Rouge 39
B-5100 Jambes
+32 81 71 34 60